LIETUVA

Nr. 26 — CHICAGO, ILL., PETNYCZIA, 30 Birželio (June) 1899 m. — Metas VII

ENTERED AT THE CHICAGO, ILL POST OFFICE AS SECOND CLASS MATTER.

The Lithuanian Weekly

"LIETUVA"

Published at Chicago, Ill., every Friday

Executes all kind of Job Printing and translating in Lithuanian, Polish and English languages.

Subscription $2.00 per year.

All communications must be addressed:

A. OLSZEWSKI,
924 33rd St., Chicago, Ill.
Sub-Sta. No. 60.

Nedėlinis Laikrasztis

"LIETUVA"

Iszeina kas Petnyczia Chicago, Ill.

Kasztuoja ant metų:
AMERIKOJE..... $2.00
Į UŽMARE..... $3.00

"Lietuvos" spaustuvė spausdina wisokes Knigas, Konstitucijas ir wisokius kitus drukus lietuwiszkai, lenkiszkai ir angliszkai.
Darba atlieka gražiai, greitai ir pigiai.

Užsirasznant "Lietuvą" ir prisiuncziant pinigus už ją, kaip ir su wisais kitais reikalais, wisada reik uždeti szitoki adresą:

A. OLSZEWSKIS,
924 33rd St., Chicago, Ill.
Sub-Sta. No. 60.

Politiszkos žinios.

—o—

Amerika.

Dabar jau Amerikoj daugumas gerai supranta, kad ant Filipinų dalykai ne stowi teip gerai kaip randas garsina. Kas melagingas žinias paduoda, ar randas, ar jenerolas Otis teisingų žinių ne atsiunczia, to tikrai niekš nežino. Bet wisi jau mato, kad iki szioliszkos aukos ne iszdawė waisių: susitikimuose rods filipinieczius nustumia tolyn, kadangi jų mieris yra ne stoti į smarkius muszius, bet nuolatiniais užpuldinėjimais alsinti amerikonus. Tas isztikro pasirodo filipiniecziams geresniu negu dideli musziai. Dabar amerikoniszkiems jenerolams ne pasiseka įtraukti filipiniecznių į tokius muszius kaip isz pradžių, rods juos newa nuweja, bet wisgi jie kaip laikėsi pirma Manilles aplinkinėse, teip ir laikosi; sykį nuwyti, wėl atsiranda tose jau wietose kaip ir priesz nuwijimą. Per tai ir amerikoniszki jenerolai ne drysta traukti toliaus į salos widurius, kadangi tąsyk filipiniecziai apstotų amerikoniszkus kareiwius isz wisų pusių. Jenerolas Otis raportuoja nuolatai wis apie naujus miestus amerikonų užimtus, bet isz tikro ne toliaus kaip ant 20 angliszkų mylių nuo Manilles wiskas yra filipinieczių rankose. Dabar jau net pirma pritarianti užėmimui Filipinų salų Amerikos laikraszcziai sako, kad iki szioliszka karė su Aguinaldo kasztuoja į du szimtu milijonų doliarų, kasdieną gi užlaikymas ten laiwynės ir kariaunos kasztueja su wirszum 1½ milijono, taigi daugiaus negu kasztawo Iszpanijai wisi czia buwę maisztai, bet po amerikonų kontrole yra mažesni salų plotai negu buwo po waldžia Iszpanijos atiduodant tas salas Amerikai. Lygiai amerikonai, kaip ir swetimų krasztų oficierai, susipažinę su sanlygoms ant Filipinų, sako, kad ant suwaldymo Filipinų reikia ten nuolatai laikyti mažiausiai 150,000 kareiwių, taigi szeszis kartus daugiaus negu isz wiso jų turi Amerika saadaros laike. Jeigu dabar užlaikymas 25,000 kareiwių ant Filipinų kasztuoja į 1500000 dol. kas dieną, tai paskui kasztuos tas szeszis kartus daugiaus. Taigi laikymas sulų kasztuos kelis kartus daugiaus negu sieks nauda isz tų naujų Amerikos waldybų, kurių teip geidė prezidentas McKinley ir wisi artymiausi jo draugai. Wokiszkas kareiwiszkas agentas, buwęs ilgai ant Filipinų sako, kad ant suwaldymo Filipinų reikia turėti 150,000 kareiwių tinkanczių į kową, bet kad dėl nesweiko oro daug atsiųstų kareiwių turės apsirgti, tai reiks gabenti nuolatai wis naujus kareiwius, kas neiszpasakytai padidįs kasztus waldymo tų naujų Amerikos kolonijų. Jenerolas Otis gauna laiszkus nuo filipiniszkų moterų, kuriuose raszo, kad jeigu amerikonai i-zmusztų wisus wyriszkius, tai moterys stoianczios į kową už salų liuosybę.

Wokietija.

Pasibaigė tirinėjimai specijaliszkos komisijos iszsiųstos ant Samoa salų nuo trijų wieszpatyszczių, taigi Wokietijos, Anglijos ir Suwienytų Walstijų Sziaurinės Amerikos, ant isztirimo buwusių ten kraujo praliejimų; komisoriai nusprendė atmesti lygiai Wokietijos kandidatą Mataafą, kaip ir Amerikos kandidatą Malietoa; teiposgi pripažino darbus Amerikos paskirto sudžios Chamberso, kurisai pagindė kraujo praliejimus, už atsakanczius (mat prie kraujo praliejimų kaltę wisada meta ne ant tikrai kaltų bet ant tokių, kurių protestų paprastai nieks ne klauso, ant aukų keno nors fantaziją). Wokietija, pripažindama darbus Chamberso už teisingus, ne norėrėdama erzinti, nusilenkė mat priesz Ameriką. Reikalauti atlyginimo už sunaikintą per bomberdawimą wokiszkų pawaldinių sawastį wienok Wokietija ne atsisako.

Wokietijos parlamentas galutinai užtwirtino padarytą su Iszpanija sutartį kaslink nupirkimo nuo paskutinės salų Karoliniszkų, Marijaniszkų ir Pelew. Isz tikro parlamente priesztarawo pirkimui tų salų wien socijalistai; todėl ir sutartis likosi dideliu daugumu balsų užtwirtinta. Iszpanijos parlamento arba kortezų ta sutartis jau seniaus likosi užtwirtinta.

Rando paduotą užmanymą tiesų, idant užgimus kur nors sztraikams, stabdanti darbą kitų darbinįkų partrauktų wieton susztraikawusių butų baudžiami iki wienų metų kalėjimo, parlamentas ne užtwirtino, bet trecziu kartu atidawė specijaliszkai komisijai ant perdirbimo. Dabar wisi tiki, kad jau to užmanymo daugiaus ne paduos parlamentui, kadangi jeigu ir paduotų dar kartą, parlamentas toj formoj, kaip randas reikalauja, jo neužtwirtįs. Atmetimą tų tiesų reikia pripažinti už nuopelną socijalistiszkų parlamento pasiuntinių, ypacz gi už nuopelną socijalistų wadowo Bebelio. Jeigu randas bandytu dar kartą tą sawo užmanymą parlamente pakelti, tai ras jis dar geriaus pasirengusius socijalistų ir progresistų pasiuntinius.

Už tarybas ir sutartį padarytą su Iszpanija kaslink paėmimo nuo paskutinės jai dar užsilikusių Australijoj waldybų ir už spgynimą tos sutarties parlamente, Wokietijos ciecorius apdowanojo užrubežinių dalykų ministerį Buelową grafo titulu. Kaipo nuopelną jam stato, kad jam pasisekė susitaikyti su Iszpanija ir prie to nesusipykti su kitoms wieszpatystėms turinczioms ant Didžiojo oceano sawo politiszkus reikalus, kaip antai su Suwienytoms Wieszpatystėms Sziaurinės Amerikos ir su Japonija.

Kadangi rytinių Prusų dwarponiai skundžiasi ant stokos darbinįkų ant apdirbimo žemės, o randas ne nori liuosai daleisti ateiti ant darbų lenkiszkiems ir lietuwiszkiems darbinįkams, tai dabar jis pradėjo tarybas su Italija: nori mat palengwinti atėjimą į Prusus italiszkiems darbinįkams ant darbų prie žemės apdirbimo.

Prancuzija.

Susitwėrė ant galo Prancuzijoj nauja ministerija. Perdėtiniu ministerių ir ministeriu widurinių reikalų yra Waldeck Rousseau; užrubežinių dalykų ministeriu tampa tas pats, ką buwo pasitraukusioj ministerijoj, Delcasse; karės ministeriu jenerolas Gallifet; laiwynės ministeriu DeLannessan; tiesdarystos — Moniz, iždo—Caillaux; prekystos Millerand (socijalistas); apszwietimo —Leyguer; žemdarbystės—Jean Dupuy; wieszų darbų — Daudin. Naujoje ministerijoj yra socijalistų neužkencziamas jenerolas Gallifet; nors jam neužsiliki socijalistai, bet jis iki sziol politika neužsiimė ir ant sawo naujo urėdo žada neužsiimti, žada wien reikalauti nuo wisų augszcziausias užimanczių wietas oficierų to paties. Jenerolus, kurie kokiu nors budu prisidėjo prie politiszkų agitacijų, iszkelia isz Paryžiaus Atnaujinimui prowos jis pritaria, kadangi geidžia apwalyti kariauną nuo wisų apkaltinimų. Jis dawė daleidimą Dreyfuso pacziai per isztisą dieną, kada tikt panorės, lankyti sawo wyrą. Į Bresta, kur atgabės Dreyfusą, atsiuntė isz Paryžiaus daug žandarų ir policijos ant apgynimo Dreyfuso ir apstabdymo neprilankių jam demonstracijų. Czia atkako teiposgi jo prieszinįkų, taigi teip wadinamos Patrijotų Lygos wadowai.

Iaiwas Sfax artinasi jau prie Prancuzijos pakranczių; prieszais jį iszsiuntė kitą, "Tage", ant priėmimo Dreyfuso ir pergabenimo jo ant kranto ir paskui į Rennes, kur tuojaus atsibus prowa. Nieks neabejoja, kad Dreyfus bus iszteisintu. Ar su pasibaigimu tos teip ilgai skirszcziusios Prancuzijos gywentojus į dwi prieszingas partijas prowos pasibaigs ir tasai pasidalinimas prancuzų į kariaunos spangus užtarėjus slepianczius jos wirszinįkų peiktinus darbus ir į jos prieszinįkus? Su tuom ne gali wiskas pasibaigti, kadangi toliaus atseis sudui jieszkoti tikrų kaltinįkų, per kurių prisidėjimą ne kaltas Dreyfus likosi nubaustas. Wienas isz tokių kaltinįkų, pulkaunįkas Du Paty de Clam jau sėdi kalinyj; nieks ne abejoja, kad pradėtose prowose kaltų pasirodys daugiaus. Jeigu dabartiniui karės ministeriui pasiseks iszwalyti Prancuzijos kariauną nuo wisokių saszlawų, bus tai jo labai didelis nuopelnas.

Pietini Afrika.

Pietinėj Afrikoj isz tikro gali užgimti karė terp Transvaaliaus ir Oranijos republikų isz wienos, o Anglijos isz kitos pusės. Anglija siunczia į pietinę Afriką 40000 kareiwių isz Anglijos ir 10000 isz Indijų (isz czia daugiaus ne galės siųsti, nes tuluose apskricziuose Indijų užgimė priesz Anglijos waldžias maisztai); transvaaliecziai teiposgi ne miega, bet ginkluojasi, kaip galėdami, kad anglijonai nepasirengusių ne užpultų: Kruppo dirbtuwėse perka kanuoles, karabinus gi dawė padirbdinti wisokiose Europos dirbtuwėse ir tai geriausių naujausių sistemų. Prilankus Transvaaliecziams wokiecziai atsiszaukė į Wokietijos randą su praszymu, idant tas ne daleistu karės. Holandiszki kolionistai angliszkose pietinės Afrikos waldybose Natal ir Geros Wilties teiposgi ginkluojasi, idant, pradėjus Anglijai karę, susijungti priesz jį su transvaaliecziais. Prezidentas Krueger matomai ne geidžia karės, kadangi dabar daro naujus paliuosawimus angliszkiems pawaldiniams; pradėjo wėl tarybas per sawo pasiuntinį, kurį iszsiuntė pas angliszkų waldybų gubernatorių. Ar antros tarybos iszduos geresnius negu pirmutės waisius, dabar nieks negali žinoti.

Holandija.

Ant sandaros kongreso dabar nieko swarbesnio nenutarė. Amerikos užmanytiems terptautiszkiems santaikos sudams Wokietija ne pritaria. Klausymą ne dauginimo kariaunos per 5 metus perkratinėja atskirose komisijose, bet net užmanytojai to, maskoliszki delegatai ne tiki, idant ant pilno kongreso susirinkimo tas butu priimtu. Turėdama ir teip daugiausiai kariaunos, Maskolija norėtu prikalbėti, kad kitos wieszpatystės jos ne daugintu, o tą syk ji atliekamus pinigus įdėtu į dirbamą dabar Siberijos geležinkelį; padirbtu twirtynes rytinės Azijos portuose (wien ant sudrutinimo Porto Arthuro paskiria dabar 12 milijonų rublių). Į penkis metus, jeigu kitos wieszpatystės ne daugintu kariszkų pajiegų, Maskolija Rytinėj Azijoj kaip ir prie Persiszkos užtakos, kur dabar užėmė portą Bender Abas, teip susidrutintų, kad ant iszkrapsztymo jos ir sujungtų pajiegų Anglijos, Amerikos ir Japonijos ne užtektų. Todėl mat maskoliszki delegatai Haagoj ne tiki, kad kitų krasztų delegatai caro užmanymui kaslink ne dauginimo kariaunos pritartų. Taigi turbut wisas kongresas nieko swarbesnio ne nuweiks.

Iszpanijos sostapilėj mieste Madride buwo sumiszimai; minios protestawo priesz rengiamus naujus mokeszczius. Prie waikymo kelianczių sumiszimus daug žmonių isz abiejų pusių tapo sužeistų. Sumiszimai buwo ir kituose didesniuose Iszpanijos miestuose.

Carienė pagimdė dukterį, o ne sosto įpėdinį Maskolijai. Mat Dro Schenko prisakymai ir maldos popų nieko ne pagelbėjo.

Isz Lietuwos.

—o—

Wilniaus sziauczių iszdirbimus siunczia į Braziliją.

Matomai iszdirbimai Wilniaus amatnįkų pradeda gerintiesi, kadangi ant jų atsiranda jau pirkėjai ir swetimuose krasztuose. Neseniai sziauczius Skinderis iszsiuntė ant pažiuros kelias poras medžiotojams czebatų net į Braziliją. Iszdirbimai to musų tėwynės sostapilės amatinįko teip patiko brazilijonams, kad jis dabar isz Brazilijos gauna nuolatai naujus reikalawimus.

Wilniaus wakariniai kursai.

Pereitą metą Wilniuje parengė prie tenykszczios realiszkos mokslainės wakarinius kursus wisokių žmogui reikalingų mokslų. Ant szių metų ant kursų prisiraszė 69 mokintiniai, terp kurių 85% buwo žydų; maskolių gi tikt 3%, likusiejie gi 12% skaitosi terp protestonų ir katalikų. Daugiausiai lankytojų buwo ant buchhalterijos kursų. Szį metą pabaigė kursus ir gawo paliudyjimus: 2 klausytojai technologijos, 10 buchalterijos, taigi isz wiso 12 besimokinanczių. Užlaikymas kursų kasztawo 871 rubl. 11 kap., taigi ant kiekwieno mokintinio iszpuola po 12 rubl., 60 kapeikų.

Kalwių egzaminai.

Kadangi Maskolijoj net kareiwiszkos waldžios užtėmyjo prie pirkimo arklių ant kariaunos reikalų, kad per ne mokėjimą kaustyti, ypacz gywenanczių ant kaimų kalwių, daugelis arklių turi pagadytas kojas, tai wisuose didesniuos miestuose, o tame ir Wilniuje, rengia dabar specijaliszkas kalwes ant mokinimo kaustymo arklių. Weterinoriai wisų kareiwiszkų apskriczių atsiszaukė į randą su reikalawimu isz dawimo padawadyjimo, idant kalwiai užsiimanti arklių kaustymų butų egzaminuojami, kaip tai yra antai tuluose sztetuose Amerikos ir kad daleista but arklius kaustyti tikt tokiems kalwiams, kurie iszlaikys atsakanczius egzaminus. Randas ketina iszpildyti weterinorių reikalawimą ir žada neužilgio įwesti egzaminus kalwių užsiimanczių arklių kaustymu.

Iszleistuwės Kauno gubernatoriaus.

Isz Kauno pasitraukia, užstojęs po garsiam Klingenbergui, gubernatorius Suchodolskyj; matomai, pagal caro ir jo ministerių nuomonę jis Lietuwoj buwo per daug teisingas. Ant iszleistuwių susirinko ne tikt augsztesnes užimanti wietas maskoliai urėdnįkai, archirejus, bet ir katalikiszkas wyskupas Palulionis į indo kaip Pilotas į Credo. Susirinkę laikė kalbas, apart maskolių, kalbėjo ir wyskupas Paliulionis. Wienton pasitraukianczio Suchodolskio, ant gubernatoriaus į Kauną ateina užweizėtojas kancelarijos Kijewo jeneral-gubernatoriais Rogowicz.

Dirbtuwė netikrų paszportų.

Wilniuje, gywenime žydo Benijamino Gutermano policija užtiko dirbtuwę netikrų paszportų, peczėczių Wilniaus ir Witebsko policijos, teiposgi chemiszkus skystimus ant iszmazgojimo raszto ir tt. Dirbtuwę tą užtiko netyczia, jieszkodami pasleptų pawogtų daiktų. Paspartus tuos dirbo besislepiantiems nuo kariumenės jauniems žydams. Minėtą dirbtuwę užlaikė, apart Gutermano, kaip jis sako, dar Rosenblum ir Patroch. Nors tie ginasi, bet wisi likosi suaresztuoti ir pasodyti į kalinį.

Apsimainykite senus popierinius pinigus.

Maskoliszka wieszpatystės roda galutinai nusprendė panaikinti senos formos popierinius pinigus: 25 rublines, 10 rb. ir 5 rubl. formos 1887 m. Pinigus tos formos wieszpatystės kasos ims tikt iki 31 d. Gruodžio, pagal maskoliszką kalendorių, szių metų; potam jie žudo wisai sawo wertę ir niekur jų nepriims. Todėl, kas tokius pinigus senų formų dar turi, tegul pasiskubina juos wieszpatystės kasose apmainyti.

Paczto stacija Weliuonoj, Kauno gub.

Maskoliszkas randus prie Weliuonos walszcziaus kanceliarijos parengė paczto stacją. Czia pardawinės paczto markes ir priimines paprastus laiszkus. Rekomenduotų laiszkų, pinigų ir siuntinių tuom terpu czia nepriima, bet toliaus gal iszplatįs paczto stacją teip, kad galima bus padawinėti wiską ir atimti, kaip tai yra ant wisų kitų paczto stacijų.

Taworų krautuwė Radwiliszkiuose.

Maskoliszkas randas neseniai nupirko nuo kompanijos Liepojaus Romnų geležinkelio liniją. Dabar Radwiliszkiuose nusprendė parengti taworų krautuwes, bet kad nėra czia randui prigulinczių žemės plotų, tai ciecorius paliepė paimti 1740 ketwirtainių sieksnių nuo ukinįkų Radwiliszkių, nežiurint ar jie norės, ar ne norės žemę parduoti. Wertę jos randas užmokės pagal sawo apskaitymą.

Paslapta spirito warinyczia.

Miestelyj Trostianuose, Gartenės gub., akczyžnįkai užtiko paslaptą degtinės warinyczią. Dirbo degtinę dwi žydelkos, kurias ir suaresztawo. Prietaisas ir padirbtą degtinę paėmė. Iki sziol paprastai slapta dirbo degtinę žydai, dabar mat wyriszkiems pradeda daryti konkurenciją ir žydelkos. Joms darbą waryti lengwiaus, kadangi ant moterų lygiai akczyžnįkai kaip ir policija ne teip sargiai tėmyja.

Neatsargumas su karabinu.

Kaime Puisziuose, Eisziszkių walszcziaus, Wilniaus gub., iszėjus isz namų wisiems suaugusiems, susirinko waikai ir sugriebę kur parako ir szruotų, nuėjo į kluoną ukinįko Okolowyczio, kur radę seną karabiną, jį užprowyjo. Laukę dirbanti iszgirdo szuwį ir kada ant jo atbėgo į kluoną, rado jame ne gywą 10 m. sunų Okolowycziaus; szuwis perėjo jam per kaklą ir per krutinę.

Kerosinas wieton gazo.

Wilniaus miesto roda nusprendė wieton gazo, apszwiesti Wilniaus ulyczias su kerosinu, kas, kaip tiki, kasztuos ant 5000 rubl. pigiaus. Gal tai but ir teisybė, bet užtai ant ulyczių bus tamsiaus. Miestas apskundė į sudą gazo kompaniją reikalaudamas nuo jos 160,000 rubl. užtai, kad ji ne iszėmė sawo parengtų ant iszwadžiojimo gazo dudų. Kerosininiai žiburiai ant ulyczių yra tikt tuom tarpu, rengia mat miestas elektriszkus žiburius.

Netikrų pinigų dirbtuwė.

Miestelyj Welyže susekė netikrų pinigų dirbtuwę parengtą žydų: Michelo Bordino, Mausziaus Karnowskio, Salomono Olezino ir Berko Bumaczino. Dirbo jie naujas auksines penkrublines ir netikrus sidabrinius 20 k. ir 10 kap. Wisi tie žydai jau suaresztuoti. Isz jų Bumaczin prisipažino ir papasakojo, kad jis platino terp žmonių padirbtas auksines penkrublines ir daug jų suteikė rando degtinės pardawinyczioj, kur jas priėmė už tikras.

Mergų prekėjai.

Wilniuje policija sugriebė neseniai wietinius mergų prekėjus. Buwo tai žydelkos Lichtina, Lupata ir žydas Berkas Stamber, kuriuos atidawė po sudu, tikt mat juos sudas baudžia ne per skaudžiausiai: Lichtiną ir Lupatą nubaudė wos ant 50 rubl. bausmės, Berką Stamberą ant 50 rublių, jo gi agentą Grodzenskį ant 1 mėnesio kalėjimo.

Gaisrai.

Antroje pusėje balandžio mėnesio Wilniaus gub. buwo isz wiso 10 gaisrų, isz ko užgimė: nuo neatsargumo paczių padegėlių 3, nuo newalytų suodžių kaminuose 3, nuo padegimo 1 ir nuo nežinomų priežaszczių 11. Wisuose tuose atsitikimuose ugnelė pridirbo blėdies ant 26220 rublių.

1 d. birželio, 9 wal. wakare, Wilniuje, ant priemieszczio Lukiszkių sudegė garinis malunas ir lentų pjowinyczia, kelios medinės triobos ant kiemo, teiposgi medžiai, iszpjautos lentos, ant malimo paskirti jawai ir miltai. Blėdį ugnies padarytą skaito ant 250,000 rublių.

Isz Naumieszezio pawieto, Suwalkų gub.

Pas mus prasidėjo kratos; kur tikt krato, wisur užtinka laiszkus; knigų neranda, o laiszkų turi rasti!

Policja labai subruzdėjusi, nes per Sekmines beweik wisoje gubernijoje prilipinta prie telegrafinių stulpų ir medžių pokelėse lietuwiszki atsiszaukimai!

Lietuwos tirinėtojai.

Maskwos gamtos tirinėtojų draugystė szį metą iszsiuntė į Wilniaus gubernija sawo sanarį, moterį Ogą Misuną, ant geologiszkų tirinėjimų. Minėta moteriszkė iszbus Lietuwoj iki pabaigai szių metų. Jai prisakyta isztirti žemės pawirszių, jieszkoti mineralų ir riukti kolekcijas.

Isz Lydos, Wilniaus gub.

2 d. Berželio beweik su wisu iszdegė turtingas kaimas Kozli, Wasiliszkių wal., Lydos pawietyj, su wisais gywentojų turtais; sudegė teiposgi ne mažai naminių galwijų. Iszdegė czia isz wiso 28 ukės.

3 d. Berželio siautė gaisras miestelyj Orlia; czia iszdegė 5 krikszczioniszkos ukės ir 2 žydiszki namai ir kluonas wietinės cerkwės tarno. Prie to wiena žydelka, gelbėdama suwo turtus, mirtinai apdegė ir įįporą walandų pasimirė.

Jawų prekės.

Pereitą sanwaitę už lietuwiszkus jawus mokėjo Wilniuje: už pudą rugių 70—73 kap., awižų 72—75 kap., miežių 70—72 kp., žirnių 70—80 kap.; awižinių kruopų 1 rubl. 40 kap.—1 rubl. 50 kap., Pudas szwiežio nesudyto swiesto 11 rubl.—11 rubl. 25 kp., sudyto 9 rubl. 50 kap. Pudas kiaulienos 4 rubl. 50 kap.

Liepojuj mokėjo: už pudą rugių 80 kap. Kwiecziai paprasti 85—87 kap., geresni 88—90 kap. Awižos paprastos 69—73 kap., widutinės 74—77 kap., geriausios 78—81 kap. Miežiai 64—65 kap. Grikai 85—86 kap.; grikų kruopos 140 kap. Žirniai lietuwiszki paprasti 65—67 kap. Pupos 77 kap. Linų sėmens sausi paprasti 118—123 kap., geriausi 124—127 kap.; drėgni pigiaus. Kanapių sėmens 170 kap. Kwietinės klynės smulkios 55 kap., widutinės 56 kap., stambios 57—58 kap.

AUKOS.

"Lietuvos" redakcijoj yra:
Ant Paryžiaus parodos fondo $77.55
Ant Lietuwos kankytinių 5.35

Aukos nuo pawieniu ypatu.

Ant fondo lietuwiszkos spaudos Paryžiaus parodai paaukawo:

T. Stankunas,	Chicago.....	25c
J. J. Urbas,	"	25c
K. Skodis,	"	50c

Redakcijos Atsakymai.

Dr-tei Apweizdos Diewo, Chicago. Protestas patilps sekancziame numeryje — sziame neužteko wietos.

Preké pinigų.

Ruskas rublis po..... 53c
Prusiszkos markės po.....24½c
Prie kiekwieno pinigu siuntinio reikia pridėti 30c ant paczto kasztų.

Isz Amerikos.

Iszweżimas Amerikos taworu ir atgabenimas swetimu.

Pagal pagarsintas statistiszko biuro žinias, Gegužio mėnesyj Amerika iszgabeno taworų į kitus krasztus už $91252814; taigi ant $17500000 mažiaus negu per tokį jau laiką pereitų metų. Swetimų gi taworų parsigabeno už $70 131628, taigi ant $16500000 daugiaus negu Gegužio mėnesyj pereitų metų. Isz swetur atėjo į Ameriką aukso už $3070265, taigi ant $10250000 mažiaus negu per tą patį laiką pereitų metų. Tame nieko žingeidaus nėra, kadangi szjmet iszsiuntė swetur mažiaus sawo taworų. Iszwežė swetur sawo aukso už $2049255, taigi ant $1940000 daugiaus negu per tokį jau laiką pereitų metų.

Juriu žaltys.

PATCHONE, L. I. Kaip paduoda czianykszcziai dieniniai laikraszcziai, netoli nuo czia žwejai pagawo jurių baisybę, nepažįstamą mokslincziams. Tą jurių sutwėrimą prirakino ant kranto, ant jo apžiurėjimo susirinko szimtai žmonių. Žwėris tas ėsąs nepanaszus nė į žuwį, nė į žaltį; sweria pusę tonos, ilgio turi 10 pėdų, ploczio 8 pėdas ir 3 storio. Galwa ir kaklas turi paprasto alaus bertainio didumą, kojos gi panėszi į krokodilių kojas. Žwėris tas yra dar gywas ir labai piktas: bando kasti jis kiekwieną per daug prisiartinusį, sznypszczia kaip geležinkelio lokomotywa, kada iszleidžia garą. Ne reikia wienok užmirszti, kad apie tą nepažįstamą mokslincziams sutwėrimą paduoda amerikoniszki dienraszcziai, paprastę leisti į swietą melagingas žinias.

Atkerszyjo už apskundimą.

MILWAUKEE, WIS. Gywenanti czia Victora Gmelin padawė į sudą skundą ant sawo wyro reikalaudama perskyrimo. Kada atėjo diena perkratinėjimo sude paduoto skundo, apskųstas wyras, atėjęs į gywenimą sawo paczios, paleido į ją kelis szuwius ir sunkiai sužeidė. Atlikęs su paczia, paleido sau szuwį į galwą ir atliko ant wietos; todėl ir prowa buwo jau nereikalinga. Sužeistą moteriszkę nugabeno į ligonbutį, bet nežinia, ar pasiseks ją iszgydyti. Buwo mat isz jų ne gerai parinkta pora: wyras buwo 62 metų amžiaus, jo moteris gi jauna, dar tikt 28m.

Užmirszo sawo prawardę.

HANAPIDEN, MD. Jaunas czia gywenantis holandietis Albert Van Pelt, iszėjęs nuo darbo isz medwilnės dirbtuwės, neparėjo namon, kadangi užmirszo, kur gywena. Walkiojosi po aplinkines, kol jo daktaras Norris isz Baltimorės ne sulaikė. Paklaustas prawardės, niekaip negalėjo jos atminti, kaip nežinojo nė kur gywena; tiek žinojo, kad dieną atgal iszėjo jis isz North Baltimore. Likosi jis nugabentas į ligonbutį, kur jį ant galo rado jo pati. Pamatęs paczią, žmogus tuojaus wiską atsiminė ir nusidawė namon. Dabar wėl wiską atmena kaip ir pirma.

Žmogedžiai.

Yukon upės aukso plotų distrikte Alaskoj, trys aukso jieszkotojai iszsirengė pabaigoj pereitų metų isz Duht River į Jimtown. Kelionėj paklydo, maistas, kokį su sawim paėmė, pasibaigė ir žmonės kentė baisų badą, kuris juos ir pergalėjo. Pirmiausiai maitinosi jie mėsa wieno papjauto draugo, kurio apgraužinėtą kuną dabar rado szėtroj. Kunus dwiejų kitų rado toliaus nuklimpusius ir suszalusius. Prie tų aukso jieszkotojų rado gana aukso ir 400 dol. pinigų. Mat ir pinigai ne wisur saugoja nuo mirties isz bado.

Aukso pradukcija Alaskoj.

Pagal atėjusias į San Francisco žinias, aukso produkcija Alaskos kastynėse szį metą bus dwigubai didesni: laukia, kad iki pabaigai Berželio mėnesio iszprodukuos czia jo už $18000000. Pasidauginimas produkcijos paeina nuo to, kad szjmet ir kastynėse Dominion, teiposgi ant Sulphur ir Hunker Creek, kuriose pernai beweik ne dirbo, pradėjo dirbti. Darbinįkų wienok yra czia daugiaus negu reikia, per ką uždarbiai sumažėjo: daugumas darbinįkų dirba už 35c. ant walandos, ko užtenka wos ant maitinimosi pupomis ir žaliais laszinias.

Finniszki ateiwiai.

Pradėjus netikusiam carui naikinti liuosybę Finlandijoj, skaitlius apleidžianczių sawo tėwynę finnų pasidaugino. Wien į New Yorko portą szį metą per gegužio mėnesinį atkako 570 finnų, taigi dusyk daugiaus negu per tokį jau laiką pereitų metų. Kad minėti ateiwiai bėga wien nuo netikusio caro waldžių persekiojimo, geriausiai parodo, kad terp atkakusių ne buwo nė beturczių, nė tamsunų, bet wisi pribuwo su pinigais ir beweik wisi apszwiesti žmonės, toki, kurie wisur gali rasti geresnę ateitį negu caro spaudžiamoj jų tėwynėj.

Wargas terp indijonu Alaskoj.

Sutraukus daugybei aukso jieszkotojų į Yukon upės apskritį Alaskoj, sawo medžioklėms iszwijo jie laukinius žwėris isz lygumų į kalnus ir pertai lygumose gywenanti indijonai, kurie mito wien isz medžioklės, į puolė į badą, nuo ko kelios deszimtys jų pasimirė. Jie dabar teip ne kenczia baltweidžių kaipo priežasties sawo nelaimės, kad pawieniems baltweidžiams labai pawojinga atsirasti terp indijonų. Per žiemą wienok ir baltweidžiams reikėjo czia badą kęsti.

Kur daugiaus tamsunu.

Ateiwių prieszai, besistengdami uždaryti Ameriką swetimiems ateiwiams, kaipo priežastį sawo reikalawimų parodo tamsumą ateiwių. Dabar antai perdėtinis Toledos rekrutawimo biuro, kapitonas Ames, garsina sawo atskaitoj, kad isz atsiszaukusių į jo biurą liuosnorių norinczių į karisuną pastoti, 150 negalėjo priimti: jie ne mokėjo nė raszyti, nė skaityti ir tie wisi buwo tikri amerikonai; terp ateiwių gi daug mažiaus buwo tokių tamsunų, o terp wokieczių tokio nepatiko nė wieno.

Padawadyjimas Clevelando wyskupo.

Clevelando wyskupas uždraudė ar tai parapijoms ar bažnytinėms draugystėms, ar ant bažnyczios ar ant sawo naudos rengti piknykus, balius, fairus ir tt. nedėldieniais ir naktimis; teiposgi ant tokių balių, piknykų ir tt. ne walia pardawinėti swaiginanczių gėrymų. Bažnytinėj salėj Chicagos lietuwiszkos parapijos be swaiginanczių gėrymų niekada ne apsieina.

Nejauna nuotaka.

GALENA, ILL. Atsibuwo czia pereitą sanwaitę nepaprastos westuwės: nuotaka Jenne William iszgyweno ant szios aszarų pakalnės 102 m., jaunawedys gi James Morgan ant 32 metų jaunesnis. Jaunamartė, gimusi 1797m., buwo jau du kartu apsiwedusi; dabartinės westuwės mat buwo jau treczios, antrasis wyras teip jaunos jaunamartės pasimirė 1860 m.

Szuwiais iszarde cikloną.

Oklahomos teritorijoj, ties miesteliu Hennessey užkilo ciklonas ir butų gal, kaip tai buwo kituose krasztuose, wisą miestelį iszgriowęs. Gywentojai wienok, pamatę besiartinantį debesį, iszrito isz miesto seną kanuolę ir isz jos paleido kelis szuwius į ciklono debesį ir tuom jį iszardė teip, kad jis jau nieko pikto padaryti neįstengė.

Perkunas trenke in bažnyczią.

Pereitos sanwaitės seredoj, West Holland, Wis., perkunas trenkė į Szwento Pranciszkaus bažnyczią ir ją uždegė. Subėgo ugnagesiai ir teip gywentojai, bet ugnies nepasisekė užgesinti, ji bažnyczią su wisu isznaikino. Blėdį ugnies padarytą skaito ant 35000 dol.

Ciklonas.

Netoli Omaha, Nebraskoj, 25 d. berželio užkilo ciklonas, kurisai su wisu iszgriowė turtingą kaimą Bradley. Ciklonas užkilo naktyj, bet kad traukė su didele baladone, tai gywentojai į laiką pabudo ir sukilo isz lowų. Blėdį ciklonų padarytą skaito ant daugelio tukstancžių dollarų.

6 žmones prigere.

OTBAR, WIS, Netoli nuo czia, iszplaukę ant ne didelės walties 6 žmonės likosi smarkios wėtros užpulti. Wėtra parwertė waltį ir wisi plaukianti joje supuolė į wandenį ir prigėrė; nė wienam nepasisekė prisigriebti kranto.

Perkelia wisą miestelį.

Netoli New Yorko yra miestelio Golden Bridge. Kadangi wieta, ant kurios stowi miestelis, pasirodė rekalinga wandens trakimo įtaisoms New Yorko, wietą jo nupirko ir wisą miestelį, su wisoms trioboms perkelia dwi myli toliaus.

Papjowe sawo wyrą.

New Yorke, ant Madison Square Garden tarnaujantis bilietų pardawinėtojas Harvey Ramsey, kada sugrįžęs nuo darbo atsigulė ir užmigo, likosi paczios su britwa papjautas. Pati jo mat netikėtai įgawo proto sumaiszymą.

Gaisrai.

PHILADELPHIA, PA. Sudegė czia Terrakotos dirbtuwės Williamo Goloway ant 32 ir Walnut st. Blėdį ugnies padarytą skaito ant $100000. Dirbtuwė neužilgio bus atstatyta.

Camden, N. J. Sudegė czia chemiszka dirbtuwė More & Phillips. Blėdį ugnies padarytą skaito ant $100000.

LAUREL, DEL. Siautė czia didelis gaisras miesto widuryj, kurisai isznaikino 74 pardawinyczias ir namus. Blėdį ugnies padarytą skaito ant $300,000.

Isz darbo lauko.

¶ JOLIET, ILL. Joliet Mills Mc Kenon Steel Co. pradėjo wėl dirbti.

¶ WINDFAL, IND. Pittsburgo kapitalistai rengiasi czia statyti naują stiklo dirbtuwę.

¶ HARISON, N. J. Atha & Illingworth dirbtuwėse pakėlė 400 darbinįkų uždarbį ant 10%.

¶ BRUSHY MOUNTAINS, TEN. Crooked Park Coal Co. pakėlė sawo darbinįkų uždarbį ant 10%.

¶ MC. KEESPORT, PA. Dewees Wood Iron Co. pakėlė sawo kelių szimtų darbinįkų uždarbį ant 10%.

¶ CANNELTON, W. VA. Neužilgio atidaro czia naujas kastynes. Aplinkinėse kastynėse dirba pilną laiką.

¶ WHEELING, W. VA. Czia nykszczios ir aplinkinės anglių kastynės dirba, stowinczių szitame apskrityj nėra.

¶ EVANSVILLE, IND. Anglių kastynėse szito apskriczio dirba silpnai; kastynėse pietinės Indianos yra sztraikai.

¶ WILKESBARRE, PA. Empire kastynėse užgimė gaisras, todėl darbai ant neaprubežiuoto laiko turėjo apsistoti.

¶ CLEARFIED COUNTY, PA. Sztraikuoja czia 4000 kalnakasių; jie reikalauja pakėlimo uždarbio ant 2½c. nuo tonos.

¶ SPRINGFIED, ILL. Dirbtuwės "Springfiield Iron Works" padidino skaitlių darbinįkų, jų uždarbį pakėlė ant 25%.

¶ TERRE HAUTE, IND. Wisoje wakarinėj Indianoj traukiasi kalnakasių sztraikai. Darbinįkai organizuojasi ir turi wiltį sztraiką laimėti.

¶ SILVATON, COL. Dėl sztraikų Durango liejinycziose, uždarė Iova Tiger ir Silver Lake kastynes. Per tai 300 kalnakasių ne teko darbo.

¶ PANA, ILL. Sztraikas czianykszczių kalnakasių dar su wisu nepasibaigė. Tegul todėl darbinįkai ne keliauja czia darbo jieszkoti.

¶ HOMESTEAD, PA. Carnegie Steel Co. sawo dirbtuwėms jieszko darbinįkų net Philadelphioj, kadangi ant wietos nėra jų tiek, kiek reikia.

¶ HOLYOKE, MASS. Lymano dirbtuwėse užgimė sztraikai ir per tai 1500 darbinįkų ne teko darbo. Dirbtuwės likosi su wisu uždarytos.

¶ DENVER, COL. Tarpinycziose Denvere, Pueblo ir Leadville traukiasi sztraikai: darbinįkai reikalauja 8 darbo walandų ir didesnio už darbą užmokesnio.

¶ JOHNSTOWN, PA. Czianykszcziose "Cambria Steel Co." dirbtuwėse pakėlė wisų darbinįkų uždarbį ant 10%. Dirba czia isz wiso 8500 darbinįkų.

¶ CONNELLSVILLE, PA. Darbai prie kokso peczių pereitą sanwaitę ėjo geriaus negu kada nors pirmiaus. Pereitą sanwaitę isz wiso 18677 peczių skaitliaus degė 17477.

¶ SPRINGFIELD, ILL. Czianykszczios geležies dirbtuwės dirba dabar su dwigubu darbinįkų skaitliumi. Kompanija pakėlė uždarbį nuo 10—25%.

¶ SPRINGFIELD, ILL. 1000 kalnakasių Chicago ir Alton distrikto pakėlė sztraiką, kadangi kastynių sawinįkai ne nori mokėti pagal seniaus nutartą užmokesnio tabelę.

¶ Pereitą sanwaitę Suwienytose Wieszpatystėse buwo isz wiso 178 nusibankrutinimai, pereitą metą tą paczią sanwaitę buwo jų 285; Kanadoj buwo 18, pereitą gi metą 11.

¶ BALTIMORE, MD. Maryland Steel Co. dirutuwėse 2000 darbinįkų nusprendė pakelti sztraiką, jeigu kompanija ne sutiks ant 9 darbo walandų ant dienos ir ant iszmokėjimo uždarbio kas sanwaitę.

¶ CHICAGO, ILL. 400 frachtų krowėjų ir kitoki darbinįkai czianykszczių pjowinyczių: Armour & Co., Chicago Packing & Provision Co. rengia sztraiką reikalaudami už darbą po $1.75 ant dienos.

¶ SPRINGFIED, ILL. Sztraikas czianykszczių prigulinczių į unija kalnakasių, rodosi, kad greitai pasibaigs: kastynių sawinįkai sutinka mokėti pagal tabelę, taigi po 40c. Dabar czia dirbo neprigulinti į unija ir gaudawo po 35c. nuo tonos.

¶ DENVER, COL. Darbinįkai trusto "American Smelting & Refining Co. dirbtuwių: Denver, Pueblo ir Leadville pakėlė sztraiką. Jie reikalauja 8 darbo walandų prie tokio užmokasnio, kokį gaudawo dabar dirbdami 10 walandų.

¶ CLEVELAND, O. Sztraikas czianykszczių stritkarių tarnų pasibaigė. Kompanija priėmė atgal 80% unijonistų, paliko tik dalį neprigulinczių į unijas, bet kad ant tokių užpuldinėja ant ulyczių, tai wisi tiki, kad jie pats pasitrauks ir kompanija priwersta bus priimti wisus unijonistus.

¶ EVANSVILLE, IND. Czianykszcziai kastynių sawinįkai, pakėlus sztraiką dirbantiems darbinįkams, stengėsi parsitraukti negrus, bet užstojo jiems kelią sztraikieriai ir isz abiejų pusių prasidėjo szaudynės, kuriose 6 žmonės likosi paszauti; terp tų yra du baltweidžiai ir keturi negrai.

¶ RED LODGE, MONT. Carbondale kastynes, Montanoj, uždarė ant wisados, aplinkui gi wisur darbai eina prastai. Tegul todėl lietuwiai nesikėsina į Montaną keliauti darbo jieszkodami, nes darbai czia eina labai prastai, daugelis darbinįkų, negalėdami gauti darbo, kraustosi isz czia kitur.

¶ AKRON, OH. Sztraikas darbinįkų czianykszcziose "Akron Cuyahoge Falls Rapid Transit Company" pasibaigė. Kompanija sutiko, kaip darbinįkai reikalawo, ant 10 darbo walandų ant dienos. Motormanai ir konduktoriai gauna padidintą ant 2c. už mokesnį, kiti gi czia tarnaujanti ant 2½c. wirszaus už darbo walandą.

¶ GLOBEVILLE, COL. Szteto legislatura užgyrė ant wiso szteto 8 darbo walandas kastynėse, Cianide Works. Smelting Works dirbtuwės pristojo prie trusto, kurisai ne pripažįsta 8 darbo walandų ir ne sutinka pakelti darbinįkų užmokesnį. Užtai darbinįkai pakėlė sztraiką, kurisai nežinia, kaip pasibaigs. Tegul todėl dabar nieks isz lietuwių ne keliauja czia darbo jieszkoti.

ISZ Lietuwiszku dirwu.

Isz Lost Creek, Pa.

Aplink Smooke Hallej Nr. 2 anglekasyklos Lehigh Valley Coal Co. dirba po 4 pilnas dienas ant sanwaitės. Gana diktas skaitlius czia yra apsigywenusių mus brolių lietuwių. Jeigu kam keli metai atgal gywenusiam toj peczėj atsiletu sziądien atsilankyti, tai nepažintu, kad tai tie patys žmonės sawo apsiėjimuose ir supratimuose: seniaus apszwietimą ir progresą rasdawo alaus bertainiuose, tą sau už garbę laikė, įgawę nuo tokios apszwietimo medegos ypatiszką protą, wienas kitą mokindawo su peiliais skaldydami makaules; kliubo wietą užimdawo paprastai skwajero ofisas, tenai eidawo ant sawo mokslo diskusijų ir ant susiraminimo. Teiposgi atiduodawo skwajeriams kaipo aukas kruwinai uždirbtus sawo doliarus, o kas turėdawo daugiaus, wo Potsvillės korto ponams. Jeigu czia pasitaikė į tarpą įsipainiot žmogui sweiko proto, apsipažinusiam su sawo pareigoms ir tiesoms, toks czia negalėjo rasti sau wietos apsigywenimo: buwo wisų paskaitytas už beprotį, apjuokiamas, o prie geros progos bandydawo jį sawiszkai mokyti ir apszwiesti, pagal sawo principus įmuszti protą sa kumszszczia. Naudingiausiu jų skaitymu budawo tuzai, karaliai, augsztukai, žemukai ir tt.; pragėrus centus, neturint už ką alaus daugiaus parsineszti, liuosam nuo darbo laike, susirinkę terp sawęs, turėdawo pasikalbėjimus apie akmenis, kurie wirszum wandens plaukia, apie kėptus karwelius isz dangaus puolanczius ir apie kitus panaszius stebuklingus atsitikimus; jeigu dar atsirado, katras papasakojo apie žinomą Magelioną, tai jau buwo paskaitytas už didwyrį. Sziądien jau czia suwis kitaip. Isz tų paczių žmonių apszwietimas sutwėrė kaipi naują gentkartę, iszpalengwo pradėjo pažinti naudą mokslo, metė wisus sawo senowės numylėtus paprocziusi: wienas už kito skubiai griebėsi prie skaitymo naudingų laikraszczių ir knįgų. Per tai pradėjo pažinti sawo tiesas ir pareigas žmogiszkas, atsigawo užszalęs gyslose tautiszkas kraujas, jau atjauczia wargingą padėjimą wisos sawo tautos, o ypatingai brolių gywenanczių tėwynėj Lietuwoj po jungu despotiszko caro. Su noru pradėjo aukauti ant tautiszkų reikalų, tweriasi wisokios darbinįkiszkos draugystės, daugumas pradėjo susipažinti su idėjoms socijalizmo. Susiėjimuose turi pasikalbėjimus apie mokslisz kus dalykus ir wisokius swiete atsitikimus. Gywena meilėj ir sutikmėj kaipo sunus wienos motinos Lietuwos. Užtai garbė Smookes lietuwiams, ypatingai jaunuomenei. Žinoma, jie dabar labai dėkingi tiems sawo wientaucziams, kurie be atilsio darbuojasi ant apszwietimo sawo brolių, iszduodami naudingas mokslisz kas knįgas, laikraszczius, laikydami prakalbas ir tt., kurie parodo kelią lietuwiams ir abelnai darbinįkas, kaip sulaukti geresnės ateities.

Likosi ir czia dar keli senos gwardijos karžygiai numylėję neteisybes ir skriaudas, nepažįstanti patys sawo tiesų ir pareigų, nepripažinstanti naudos ir reikalo mokslo, kurie ramina patys sawę, kad už wisas skriaudas ir wargus perpilnai bus atlyginta kitame swiete. Tie klaidžioja tamsybėse, bet jau ir į jų smegenis kada nekada pradeda atsimuszti szwiesos spinduliai; gal kada karsztis szwiesos suwis nuswilįs skruostus, tada ir tie gal praregės.

Lastriko Maiuierius.

Isz Philadelphia, Pa.

No. 19 "Garsas" bandė iszsiaėdėti p. Antano Jocio, kada tasai sawę per garsiai suterszė, ir isz wisų pajiegų stengėsi jį swietiszkiems intelligentams primesti, nors tasai bliagierius niekada su swietiszkais ne draugawo, nė ne dirbo drauge. Argi "Garsas" jau užmirszo, kaip jis, užstodamas už iszplaukusį Philadelphioj "kunigaikształ", už jo "nesuteptą" garbę iszniekino nekartą swietiszkuosius, kurie isz pats pradžių bandė persergėti lietuwiszką wisuomenę priesz kitur jau dawusį sawę pažinti aferistą? Kam dabar ta wisa weidmainystė? Kad kunigai Jocį rėmė iki galui, kol jis nepateko už grotelių, ant to yra gana faktų, tai kokią kaktą reikia turėti besistengiant sawo proteguotąjį primesti swietiszkiems inteligentams?

Atsibąszczius p. Jociui į Philadelphią (kaip sakėsi, isz Siberijos), jis pirmiausiai atsilankė ant lietuwiszko Kliubo mitingo su kunigo rekomendacija ir praszymu, kad jam Kliubas parupintų wietą miesto mokslainėj. Užklaustas Kliubo wirszinįko, ką jis tikisi nuweikti, pradėjo girtiesi, kokius puikius darbus nuweikė jis Chicagoj su pagelba kunigo Krawczuno, tai ir Philadelphijoj, su pagelba wietinio kunigo, tikisi ne mažai nuweikti. Kunigai, net gerai "Garsui" pažįstami, lankė Jocio ofisą, ne kartą žmonės matė jį ir saliunuose su dwasiszkais wadowais. Kunigai gyrė ir protegawo Jocį net bažnycziose isz sakyklų. Labiausiai Jocis ypacz lenkiszkiems kunigams užsitarnawo įgriėbdamas lenkiszką neprigulmingą parapiją ant kelių szimtų doliarų. Mat net nuodemę už pasisawinimą pinigų iszkeiktos parapijos priėmė ant sawęs. Ar gi tai ne mažas patarnawimas kunigams jų kowoje su atpuolėliais nuo bažnyczios? Nuskriausta lenkiszka parapija apskundė Jocį į sudą ir jis yra dar ir dabar po kaucija 1000 dol. Gerai pajieszkojus, gal ir czia galima but kokį pėdsaką kunigų prisidėjimo prie parupinimo kaucijos surasti. Dabar už kitą prigawystę Jocis sėdi New Castle kalinyj. Jeigu iki prowai pasiseks jam ant kaucijos iszsiliuosuoti, tai isz kalno galima užtikrinti, kad ne swietiszkiejie jam kauciją nuo kokio žydo parupįs. Ar Jocis atsimoka kunigams geru ar piktu už jų protekciją—tas jau mums nerupi, musų užduotė parodyti, kad jis yra wien kunigų proteguojamas, todėl jie jį priwalo už sawąjį laikyti, o ne primėtinėti sawo sutersztą tarną swietiszkiems.

PROGRESISTAS.

Isz Windber, Pa.

Kaip czia, teip ir važinėdamas po kitus lietuwių apgywentus krasztus, asz užtėmyjau, kad musų brolių daugiaus priguli prie swetimtautiszkų, ypacz lenkiszkų ir sloweniszkų draugyszczių ir organizacijų negu prie lietuwiszkų. Swetimtaucziai iszgiria sawo draugystes, stato jas kaipo geriausias ir teisingiausias, iszsiplatinusias po wisą Ameriką, todėl kur ne keliautų, wienu prisiraszymu gali į wisas kuopas prigulėti. Daugumas lietuwių kalba, kad musų "Susiwienyjimas" yra ne geras, ligoj pagelbos ne duoda, swetimtautiszkos gi neapleidžia apsirgusių sanarių. Teisybė, pristojimas į Susiwienyjimą pigesnis, bet kas isz to pigumo, jeigu jis mažai naudos suteikia pristojusiems. Teiposgi girdėjui kalbant, buk musų "Susiwienyjime" esą wisoki nesutikimai, kurie galį paardyti wisą organizaciją, buk jis silpnai laikosi materijaliszkai. Priderėtu "Susiwienyjimo" Centraliszkam komitetui tankiaus aiszkinti žmonėms apie sawo stowį, smarkiaus agituoti, nes kitaip agitacijos jo prieszų dar niekesnins gal atgabenti waisius.

AND.

Isz Gallup, New Mexico.

Darbai eina czia gerai, dirba kiekwieną dieną neiszskiriant nedėldienių, bet nedėldieniuose ne wisi dirba. Kompanija turi didelius kontraktus, todėl darbo užteks ant ilgo laiko. Darbą ir isz kitur atkakusiam ne sunku gauti. Už toną iszkastų anglių moka po 70c.

Lietuwių yra czia apie tuzinas; apsiwedusių yra wiena szeimyna, tikt ji nenori su kitais broliais lietuwiszkai kalbėti. Kiti yra ne wedę ir nors ne wienas isz jų norėtu apsiwesti, tai ne gali, kadangi czia nėra lietuwaiczių merginų.

8 d. szio mėnesio wieną musų brolį patiko nelaimė: eidamas į darbą, patiko dreiwerį su 3 karais važiuojantį; ne spėjo pasitraukti, ratai pagriebė ir sutrupino žmogui koją, kurią paskui reikėjo su wisu nupjauti ir žmogus pasiliko raiszas ant wiso amžiaus. Paeina jis isz Kauno gub., Szialių pawieto, Ligumos parapijos, prawardė jo Kazimieras Brene. Turi jis brolį Coloradoj, Petrą Breną, tikt nežinome kur. Kas apie jį žinotų, tegul duoda žinią ant szito antraszo:

Sel. Chekas,
Box 73 Gallup, New Mex.

Atsiliepimas.

Nr. 23 "Lietuvos" patilpo korespondencija isz Clevelando. Nors joje niekeno prawardė nepaminėta, bet galima numanyti, kad kalba yra apie manę, kadangi asz stengiausi iszderėti, idant į wietinę miesto biblioteką butų pargabentos ir lietuwiszkos knįgos. Tas nepasisekė ne per mano kaltę. Toliaus korespondentas raszo, buk asz, gawęs 10 dol., isz czia pasislėpiau. Slėptiesi asz ne mislinu, ėsu dabar Mahanoy Cityje, kur, turinti pretensijas, gali manę legwai rasti.

V. Dilonis.

Kraujas nuomarium mirsztanczių.

Tuli daktarai užtėmyjo, kad įnuolus į tulas ligas, žmogaus kraujas stojasi nuodingų. Ant persitikrinimo apie tai, ypacz su nuomarinįkais darė banda wones prancuziszki daktarai ir wienas wokietis daktaras gywenantis New Yorke. Sweikų žmonių kraujas įczirksztas kralikams arba jurių kiaulaitėms ne wodingas, bet užtai kraujas nuomarinįkų ir tai paimtas laike paroksizmo (apmirimo, trankymosi) yra nuodingas, taigi tokio žmogaus krujuose yra nuodai, nežinia nuo ko pasidarę. Anas wokietis New Yorko daktaras darė bandawones su krauju 14 nuomarinįkų, bet ne wisi jie turėjo lygiai nuodingą kraują: paimtą kraują nuo 12 nuomarinįkų įczirszkė jis kralikams po 5 kubiszkus centimetrus; kralikai tą iszlakė. Taigi daktaras nusprendė, kad tų kraujas mažai kuom skiriasi nuo kraujo sweikų žmonių, bet wisai kitaip buwo su krauju dwiejų pasilikusių: 10 kubiszkų centimetrų kraujo dwiejų paskutinių nuomarinįkų, įczirkszto kralikui, užmuszė jį į 45 minutas. Tolesnes bandawones darė ant szuns ir ant beždžionės, kuriems įczirszkė kraujo dwiejų paskutinių nuomarinįkų ir lygiai beždžionė, kaip ir szua nuo jo pastipo į trumpą laiką.

Wienas Paryžiaus daktaras su tirinėjimais nuomarinįkų kraujo nužengė toliaus: jis persitikrino, kad tarpuose terp wieno ir kito apmirimo nuomarinįkų kraujas mažai kuom skiriasi nuo kraujo normaliszkų sweikų žmonių, nuodingumas apsireiszkia tikt prie apmirimų. Minėtas daktaras ėmė kraują priesz pat apmirimą, laike apmirimo ir jam pasibaigus ir įczirszkė jo kralikams ir jurių kiaulaitėms — ir persitikrino, kad terp wieno ir kito apmirimo nuomarinįkų kraujas ne daug turi nuodų, bet užėjus apmirimui nuodingumas žymiai pakyla, nuodingiausias gi buwa pasibaigus apmirimui: tąsyk užtenka įczirkszti kralikui arba jurių kiaulaitei 5 kubiszkus centimetrus, o jie pastimpa į bertainį walandos. Paskui nuodingumas wėl greitai mažinasi. Nuo ko paeina nuodingumas nuomarinįkų kraujo, kokios nuodingos medegos jame pasirodo, kodėl jos apsireiszkia tikt prie apmirimų — tas wiskas iki sziol dar neisztirta; žinia wien, kad laike apmirimų nuomarinįkų kraujas yra nuodingas.

Dwasia ir kraujas.

Ne tikt mokslinczіai, bet kiekwienas isz jus užtėmyjo gal nekartą, kad žmogaus dwasia ne mažą turi įtekmę ant wiso kuno ir atbulai, kuno kentėjimai atsiliepia ant dwasios; dwasia pakelia kuno pajiegas, wisą kuną sudrutina. Kaip ji wienok ir ant kiek atsiliepia ant wiso organizmo, ant nusprendimo apie tai trukstą dar wysopusiszkų tirinėjimų. Ne seniai du prancuziszki mokslinczіai, A. Binet ir N. Vachide darė eiles tirinėjimų ant persitikrinimo kokią įtekmę gali turėti žmogaus dwasia ant spaudimo kraujo tekanczio gyslose, nuo ko paeina wisa energija, gywybės pajiega. Minėti mokslinczіai persitikrino, kad, paweikslan, smarkus skaudėjimas, kurisai, žinoma, atsiliepia ant dwasios, ant tiek pakelia kraujo spaudimą, kad tos pajiegos užtenka ant pakėlimo dudelėj (kaip barometre oro spaudimas) gywojo sidabro ant 15 milimetrų. Pailsimas mislies organų, sunkus isz galwos rokundų darymas pakelia kraujo spaudimą dar labiaus, nes tos pasididinusios pajiegos užtektų ant pakėlimo gywojo sidabro dudelėj ant 20 milimetrų: meilus pasikalbėjimai, kurie, žinoma, ne mažai turi atsiliepti ant dwasios, kurioje yra meilės szaltinis, pakelia gyslose kraujo spaudimą ant tiek, kad tos pajiegos užtektų ant pakėlimo gywojo sidabro ant 30 milimetrų, o prie didelio iszgąszczio net ant 35 milimetrų. Taigi isz tų anų prancuzų tirinėjimų pats galite matyti, kad dwasia ne mažą turi įtekmę ant kuno, ypacz gi ant spaudimo kraujo gyslose, o tame ir ant wisų užlaikanczių gywybę organų.

Isz wisur.

‖ Mieste Panamoj smarkiai siauczia geltonasis drugys. Pereitą sanwaitę nuo jo czia pasimirė 20 žmonių.

‖ Wengrijoj, Saros komitate, iszdegė didėlis kaimas Palocsa. Sudegė czia 140 ukių; ugnyj pražuwo wisi gywentojų turtai.

‖ Prancuzijos pakrantėse, prieszais Brestą, susidaužė du žwejų laiwai ir paskendo. Prie to prigėrė 12 žmonių.

‖ Ant upės Kazankas, prieszais Kazanių, apwirto waltis, kurioje kėlėsi botų iszkrowėjai totoriai. Isz 20 waltyje buwusių žmonių, 8 prigėrė.

‖ Miesto Chihuahua apskrityj, užgriuwo Santo Domingo kastynės ir užbėrė 24 darbinjkus, kurie wisi pražuwo užgriuwusiose kastynių olose.

‖ Chinuose, aplinkinėse Icz-Shoi, prowincijoj Pandun, rado deimantų plotus, kuriuos nupirko wokiszka kompanija, ir užsiims deimantų kasimu.

‖ Egipte, Raudonųjų jurių pakrantėse surado turtingus brangių akmenėlių szmaragdais wadinamų plotus, kuriuos pasisamdė nuo raudo angliszki kapitalistai.

‖ Netoli Kirino, Chinuose, maskoliszka patrolė susidedanti isz 12 žmonių likosi netikėtai chiniszkų plėszikų užpulta; wisi maskoliai tapo iszmuszti, nė wienas ne iszsigelbėjo.

‖ 21 d. Berželio, po pirmsėdyste kunigaikszczio Westminster, Londone prasidėjo terptautiszkas kongresas ant užkirtimo kelio dabar iszsiplatinusiai mergų prekystai, ant ko reikia wisų wieszpatyszczių sutarimo.

‖ Turkestane, maskoliszkose Widurinės Azijos waldybose, dėl stokos lytaus saulė iszdegino laukus jawais užsėtus, teiposgi piewas ir ganyklas. Dėl stokos žolės jau dabar naminiai gywuliai pradeda gaiszti.

‖ Chili republikoj labai retai pasitaiko lytus, bet už tai jeigu jie buwa, tai smarkus. Pereitą sanwaitę ties miestu Santiago ir Valparaiso atsitiko debesų praplyszimai. Miestai tie dar ir dabar wandens apsemti. Prie to ne mažai žmonių prigėrė.

‖ Maskoliszka apszwietimo ministerija perkratinėja dabar klausymą mokinimo wisose pradinėse mokslainėse elementariszkų žinių isz medicinos. Daugiaus naudos atgabentu pradinėse mokslainėse mokinimas hygienos; isz mokinimo medicinos ne daug bus naudos.

‖ Maskoliszka iždo ministerija, po kurios užweizda yra neseniai uždėtas Warszawoj politechniszkas institutas isz akų Lenkijos gywentojų, užtwirtino jau projektą specijaliszkos triobos ant patalpinimo minėto instituto. Trioba kasztuos isz wiso 2750000 rublių, taigi, turbut, bus ji ne praszęziausia.

‖ Turkijos sultanas dawė padirbti Paryžiuj, turbut, puikiausią ant swieto dangtį nuo saulės (parasolių). Dangtis yra isz balto szilkinio audimo iszsiutas žemcziugais ir deimantais. Kasztuos jis isz wiso 75000 rublių. Užtai sultano urėdnjkai ir kareiwiai per czielas metų eiles ne gauna algų, kadangi Turkijos iždas ne turi pinigų.

‖ Maskoliszkas caras ant ateinanczios wisoswietinės parodos Paryžiuj dawė padirbdinti ciecoriszkai akmenų lyginancziai Ekaterinenburge puikų Prancuzijos žemlapį. Kiekwienas departamentas (prowincij») padirbtas bus isz wisokių parwų brangių Uraliaus kalnų akmenėlių ir teip, kad galima jį iszimti isz žemlapio. Upės bus isz platinos, jurės isz akmens "Lapis lasuri"; wietoj gi miestų bus wisokių parwų brangus akmenėliai. Pasibaigus parodai, tą žemlapį padowanos Prancuzijai; jis bus patalpintas kokiame nors Paryžiaus muzejuje.

‖ Orai szį metą Europoj ne paprasti: žiemos beweik nebuwo, sziltos dienos pasirodė anksti, bet paskui wėl užstojo szalczіai. Dabar antai atėję isz Archangelsko telegramai paduoda, kad laiwai į portą ne gal įeiti dėl suwilktų ledų. Tie ledai atsiliepia ant oro ne tikt sziaurinių ir sziaurytinių Moskolijos krasztų, bet ir ant sziaur wakarinių, taigi ir ant Lietuwos, kur oras dabar neiszpa-akytai atszalo: apie Wilnių buwa szilumos wos 7° C., o toliaus į sziaurius pasitaiko naktims didelės szalnos, buwa net po 5° C. szalczio, wandens užsidengia ledo pluta. Žinoma, kad tos szalnos wodingai atsiliepia ant žėlinio piewų, dar labiaus kenkia rugiams ir wasarojams.

‖ Mieste Ceccano, 50 mylių nuo Rymo, Italijoj, užgimė kruwinos musztynės ir tai, kaip rodosi, už netikusį kunigą. Bažnyczios waldžia suspendawo parapijos prabaszczių, bet tas ant to nepaisė, laikė toliaus miszias, klausė iszpažinties. Parapija pasidalino į dwi dali: į spangus suspenduoto kunigo tarnas ir į reikalaujanczius pasitraukimo netikusio kunigo. Terp wienos ir kitos partijos užgimė kruwinos musztynės, kuriose ne mažai žmonių likosi užmusztų. Ant perskyrimo susimuszusių reikėjo szaukti kariauną. Tokių kunigų už nieką laikanczių sawo perdėtinių prisakymus, pjudanczių parapijonus, rastume ne mažai terp lenkiszkų kunigų, atsirastų toki ir terp lietuwiszkų kunigų Amerikoj.

‖ Ant salos Sardinijos, Italijoj, neiszpasakytai priwiso plėszikų. Wirszinjku gerai suorganizuotų plėszikų pulkų yra czia Pietro Lorico, kurisai kaipo neprigulmingas waldonas rinko nuo gywentojų mokeszczius. Ant isznaikinimo plėszikų randas iszsiuntė žandarus ir kariauną. Lorico su sawo žmonėms priwerstas tapo pasislėpti kalnuose, palikęs sawo ir sawo draugų gywulių bandas, kurias kareiwiai paėmė. Dabar jis atsiuntė waldžioms rasztą su reikalawimu, idant paimti gywuliai jam ir jo draugams butų tuojaus sugrąžinti ir idant kareiwiai ir žandarai tuojaus isz buwusių po jo waldžia apskriczių pasitrauktų; jeigu reikalawimas ne bus iszpildytas, jis žada iszpjauti wisus miesto Nuoro mokslainę lankanczius waikus. Lygiai waldžias, kaip ir gywentojus apėmė baimė, jie nežino ką daryti, bet žino gerai, kad banditai sawo pažadėjimus iszpildo.

‖ Maskolijoj badas kankina gywentojus 10 gubernijų su 12 milijonų gywentojų. Laukė šių metinių waisių, tikėdami, kad jie uždengs nedateklių pereitų metų ir badas neužilgio pasibaigs. Dabar wienok ir ta wiltis pražuwo: net randas, papratęs slėpti wisokias nelaimes Maskolijoj, garsina, kad szį metą ne galima laukti gerų surinkimų, kadangi daugelyj wietų, dėl stokos lytaus, iszdegė dideli plotai jawais užsėtų laukų. Pietiniuose Maskolijos krasztuse saulė iszdegino laukus teip, kad czia gywentojai ne tiki, idant surinkimai sugrąžintu nors darbo kasztus; sziauriniuose krasztuose augimą sulaikė szaltas pawasario oras. Taigi sziметiniai surinkimai ne tikt ne isznaikįs badą, bet dar labiaus jį pakels Maskolijoj, nors jis ir teip jau traukiasi per czielas metų eiles. Pietinėse prowincijose saulė iszdegino ir piewas, taigi ne bus nė paszaro; cukriniai burokai pietinėj Maskolijoj ir daržowės teiposgi pražuwo.

Reikale Chicagos lietuwiszkos parapijos.

Chicagos lietuwiai, parapijonai szw. Jurgio parapijos, negalėdami pakelti kn. Krawczuno neteisybių ir jo netikusio su parapijonais pasielgimo, pradėjo skųstis wyskupui, praszydami, idant anas netikusį kunigą praszalintu isz jų parapijos, o jo wieton duotu geresnį, teisingesnį ir blaiwų lietuwiszką kunigą. Dar kowo mėnesyje szeszios bažnytinės draugystės pasiuntė wyskupui per pacztą pirmutinį skundą ant kun. Krawczuno, o kad per du mėnesiu nesulaukė nė jokio rezultato, szaukė mitingus po wisas miesto dalis ir rinko paraszus nuo pawienų parapijonų ant padawimo antro skundo. Kada susirinko 2000 pawienių parapijonų paraszų, pasiuntė antrą wyskupui skundą, ne per pacztą, bet jau paskyrė ant to komitetą isz keturių wyrų ir komitetas isbaisiszkai padawė skundą į rankas wyskupo kancleriaus. Kancleris skundą priėmė, paliepė komitetui pristatyti dawadus (affidavits) ant patwirtinimo paduotų skundų. Jis pasakė, kad "dwasiszkas sudas yra toks jau kaip ir swietiszkas. Kadangi swietiszkas sudas ant nusprendimo paduoto skundo reikalauja liudinjkų, tai ir dwasiszkas sudas ant paduotų skundų ant kunigo reikalauja dawadų (affidavits). Toki "affidavits" turi but padaryti pas Notary Public: kiekwienas, kurs matė kunigą gyrią namuose ar ant ambonos, ar spawiednyczioje, kuriam jis nedawė kortelių ant welikynės iszpažinties be $8.00 arba dėl nepasiraszymo už jį, ar dėl kitokios priežasties, tegul nueina pas Notary Public ir po prisiega padaro "affidavits", o tuos "affidavits" man priduosite, tada musų dwasiszkas sudas paims jusų skundus ant nusprendimo".

Ant surinkimo minėtų "affidavits" (dawadų) parapijonai nusprendė szaukti mitingus po wisas miesto dalis. Pirmutinį tame reikale mitingą laikė subatoje, 24 d. szio mėnesio, salėje K. Liaudanskio, 3301 S. Morgan st. Kada ant susirinkimo tapo perstatytas reikalas ir prezidentas užklausė, kas ką žino apie kun. Krawczuno nedorybes, atsiszaukė du wyrai isz paties kn. Krawczuno komiteto. Prezidentas paszaukė juos ant kalbėtojų ir praszė, kad pasakytu, ką jie žino apie kun. Krawczuno nedorybes. Pirmas isz minėto komiteto prakalbėjo Mikolas Rakauskas teip:

"Mes, kaipo parapijos komitetas, matydami sumiszimą parapijonų dėlto, kad kn. Krawczunas neiszduoda nė jokios rokundos ir kad jo seniau iszduotos yra melagingos; matydami, kad per tai wisa parapija griuwa, norėjome tuos negerumus pataisyti teip, kad parapija negriutu, kad jos pinigai daugiau nežutu ir kad wisi butu užganėdinti—parapijonai ir prabaszczius. Trys nedėlios atgal mes, wisas bažnytinis komitetas, 9 sanariai (tik wieno Bagdžiuno ne buwo) susirinkome į bažnytinę salę ir nutarėme paraszyti parapijos szitokią konstituciją:

"1) Parapija turi turėti pilną administraciją iszrinktą isz parapijonų. 2) Kasierum gali but ir pats kunigas, bet wyskupas turi už jį pastatyti bansą. 3) Sekretorius turi but iszrinktas parapijos (ne zakris ijonas kaip dabar), kurisai parapija mokės algą ir turi buti teipgi po bansu. 4) Kiek wienas parapijonas turi gauti parapijos knigelę ir kada mokės pinigus, turi jam jo knigelėj pakwitawoti, tada nieks negalės jį padaryti neparapijonu. 5) Wisus įėjimus ir iszėjimus užraszys į knigas sekretorius, o komitetas kas mėnesis turės aprokawimą knigų ir tą rokundą prabaszczius perskaitys isz ambonos. 6) Kad parapijos mitingai butu laikomi kas metas, o reikalui atsitikus ir taukiau. 7) Kad prabaszczіui ne butu walia pradėti nė jokių budinkų, nė darbų, nė kontraktų daryti be žinios ir pritarimo komiteto, be parapijos mitingo ir tt. Mes tikėjomė, kad tokiu budu sumažinsime musų prabaszczius klapatus ir užgėdinsime bediewius, kad daugiau neturėtu ką zaunyti. Ant paraszymo minėtos konstitucijos paskyrėme, kaipo mokincziausią, Jurgį Andruszį. Teisybė, jis paraszė teip kaip nutarėme, ir ateinanczioje nedėlioje rengėmėsi eiti pas kn. Krawczuną perstatyti jam konstituciją kaipo ginklą priesz neprietelius bažnyczios. Bet jau pirm nedėlios kn. Krawczunas dažinojo apie mus rengiamą konstituciją ir pradėjo musų komitetą szaukinėti po wieną pas sawę. Mes penki, susitarę, nuėjome į klebonija, bet kn. Krawczunas nuo mus pasislėpė; pasitiko mus tik jo asistentas kn. Steponawiczius. Kada pasakėme sawo reikalą, kn. Steponawiczius pasakė, kad prabaszczius ant jus konstitucijos nesutiks, ciwilnam žmogui newalia ėsą žinoti kur eina parapijos pinigai, wyskupas to newelyja.(?) Jeigu netikite, tai eikite pas wyskupą pasiklausti.– Einant pas wyskupą mes reikalawome, kad prabaszczius iszduotų mums paliudyjimą, kad mes es me parapijos komitetas, kitaip mus wyskupas nepriims. — Kn. Steponawiczius pasake, kad prabaszczius Jums jokio paliudyjimo ne duos; eikit pas Andruszį, tasai jau su prabaszcziumi szitą wisą reikalą apsznekėjo ir jis pasakys Jums, ką prabaszczius sakė.

"Nuėjome pas Andriuszį. Jis prisipažino, kad jau su paraszyta konstitucija buwo pas prabaszczių, bet prabaszczius pasakęs jam: "mesk szitą rasztą ir daugiau to nedarykite: ciwilnam žmogui newalia žinoti apie duotus ant bažnyczios pinigus, kur jie eina, wyskupas newalyja(??); jus prideryste tik spieras duoti ir gana". Andruszis pasakęs, kad teip butu neteisingai ir komitetas ant to nesutiks—tai kn. Krawczunas liepė wisiems eit sau po welnių, ir pridurė: "asz apsieisiu ir be komiteto, o pinigus bažnyczioje sukolektuos waikai, kuriuos minyszkos mokina; kam czia to komiteto, ar yra koks komitetas katedroje?"

Tą patį, ką sakė Rakauskas, pasakė žodis į žodį ir kitas kun. Krawczuno komiteto sanarys, Juozas Urba ir treczias A. Misiewiczius patwirtino, kad tas teisybė, tik jis daugiau nieko sznekėti ne norėjo.

Ant szio susirinkimo tapo paskirtas komitetas ant priėmimo reikalingų dawadų nuo lietuwių ant parengimo wirszminėtų "affidavits": Fr. Pupauskis, 3252 S. Morgan st. ir Kaz. Kunce, 923 W. 22nd st.; teip pat paskirs komitetus ir kitose miesto dalyse.

Teipogi nutarė atsiszaukti per lietuwiszkus laikraszczius į wisus lietuwius, kurie ką žino apie kn. Krawczuno nedorybes: girtuoklystę, suktybę, nepriėmimą be pasiraszymo ar be $6.00 prie iszpažinties, idant teiktusi atsiszaukti prie wieno isz wirsz minėto komiteto sanarių ant padarymo "affidavit".

Susirinkimo Prezidentas:

S. Abramowiczius.

Sekretorius:

Fr. Pupauskas.

Atsiliepimas Mahanoyaus, Pa. aukų rinkėjų.

(Atsiųsta).

"Saulė" nr. 49 patalpino szitokį rasztelį: "Jeigu pas katruos ateis pinigų rinkėjai newa ant Paryžiaus parodos, tai liepkite suaresztuoti, o katras jau dawė, tai bukite teip geri, duoti žinią į "Saulės" redakciją, kiek katras dawėte, nes tas yra reikalingu."

Kam gi "Saulė" kitus siundo ant aukų rinkėjų, jeigu daug parankiaus pacziai atlikti szunų uždėtę? Kaslink gazdinimų — tai tiek atsakome: tegul "Saulė" sau gazdina žwirblius kanapėse, o ne Mahanojaus lietuwius. Kas nawatniausia, kad "Saulė" nežino, kas kiek isz Mahanojaus aukawo, nors suraszas aukų buwo No. 22 "Lietuvos". "Saulė" meldžia praneszti, kas kiek aukawo; lengwai apie tai dažinoti: tegul perskaito minėtą "Lietuvos" numerį, o ten ras, ko teip geidžia. Gal mums reiks tuos pinigus "Saulei" sugrąžinti, ką ant parodos paaukawome? Ar gal ir "Saulė" pasirodys sykiu ir su sawo aukoms ant to mierio?

Aukų rinkėjai.

Sziuomi norėtume užbaigti tuszczias polemikas su "Saule". Protestuojanti priesz jos rasztus galėjo jau užtėmyti, kad protestai "Saulės" ne pertikrina ir nesugėdina, bet duoda wien jai medegą tolesniems siundymams. Geriaus ant tų siundymų wissai ne paisyti.

Redakcija.

Lietuvių Prateviai

MAZOJOJE AZIJOJE,

nuo senoves iki jie pateko po valdžia Persu.

Parasze Lietuvos Myletojas.

(Užbaiga)

chian). Padėjimas tokių szalių panėszėjo į padėjimą Serbijos, Vallachijos, ir Moldavijos po Turkų vyresnybe, o Thrakijos ir Armėnijos po valdžia pirmutinių Cesarių. Naminė neprigulmybė buvo pavelyjama mokant duonį, rods ne tam tikrai paskirtą, bet vis siekiantį tulą laukiamą sumą. Taipgi kontigensas kariumenės buvo laukiamas laikuose didelės ekspedicijos. Sziaip ar taip imant, galingumas karalystės ėjo didyn, kaip vainos mete, teip tap taikoje, per szitas pusiau nepriegulmingas gentes.

Nuo paveiktųjų tautų kartais ginklus atiminėdavo[1], ir visur žmonės buvo szalinami nuo professionaliszko dėvėjimo ginklų; tiktai prie progos tulos didelės ekspedicijos, o paszaukti nuo taikaus darbo, jie gałėjo lavintiesi ginklų lavume. Tai lenkė tautas ant tykaus, ne karžygiszko upo.

Tautos, kurių pergalėjimas buvo labai sunkus, arba kurios buvo pamiszusios po apveikimo, neretai tapė iszdangintos isz jų žiamės į tolimas dalis karalystės: iszkraustymas gyventojų Barkos į Baktriją[2], Pajonų į Mažąją Aziją[3], Milėtėnų į Ampę[4], Eretriszkių į Susianos Arderikką[5], ir Kariszkių bei Sytakėnų į Babyloniją[6]; populiacija" Aigyptiszkų kaimų" Mažojoje Azijoje[7], pasodinta per Kyrą po apgalėjimo Kroizo, galėjo isz tikrųjų susidėti isz Aigyptėnų, atidangintų už rebeliją! Angsztas mazgas patrijotizmo ir meilės valnybės su prisirišimu prie vietos buvo ganėtinai suprantamas, ir patyrimas rodosi parodęs yra, jog tokiu keliu galima buvo atkakliausius žmones padaryti minksztais ir tykiais.

Sziaip paveiktosios gentės buvo laikomos padonystėje per užlaikymą didelių ant pagatavės armijų, kurios isz pradžios susidėdavo vien isz gimusių Persų ir Mėdų, ir budavo padalintos po provincijas. Szitos kariaunos užėmusios laikė visas gintuves[8]; ir budavo ant gaspadų dideliuose skaitliuose po provincijų miestus[9], kuomet pacztinė systėma — aggaroi arba apgareipi — arba valdžios žinnesziai, taip buvo suorganizuota, juog uma žinia apie pamiszimą kokioje nors dalyje gąlėjo buti paduota nuo miesto į miestą, ir net nuo provincijos iki provincijai. Pasekmingiejie maisztai apveiktųjų tautų įvykdavo nuolatos parubežinose karalystės, ir paprastai atokiuose distriktuose, kaip Aigyptas, sziaip maisztai paveiktųjų budavo umai numalszinami Darodymą kaip greitai galima buvo, reikalui atėjus, su. rinkti armiją, randame rasztuose Hėrodoto[10], Ksenophonto[11] ir Arriano[12]. Vėlesniuose laikuose, kada Persų tauta buvo iszsigimusi, ir stovi armija isz didesnės dalies susidėjo isz samdininkų, tokie pamiszimai kartais nusiduodavo pasekmingai. tacziaus paveizdos, net toje gadynėje, yra pusėtinai retos (Aigyptas atpuolė nuo Darėjo Notho potam Kypros ir Paphlagonija, vienok pasekmė Aigypto buvo tiktai laikinė).

1) Herod. I. 155—157
2) Herod. IV. 204
3) ib. V 17
4) ib. VI 20
5) ib. VI 119
6) Arrian, Exp. Alex. III 48
7) Xenoph. Cyrop. VII. i. §45; Hel. III. i. §7
8) Herod. II. 30; Xen. Anab. I. IV. §4; Arrian, Exp. Alex. i. 17 etc
9) Laikuose Aleksandro 20000 Persų ir 20000 samdininkų buvo garnizonuose sziaur-wakariniame kampe Mažosios Azijos—Arrian, Exp. Alex. i. 14.
10) V. 102; 108
11) Henoph., Anab. I. IV. §5 ir VII. §§11, 12
12) Arrian, Exp. Alex. i. 17 etc.

GAŁAS.

SENŲ GADYNIŲ

Išnykę gyvi sutvėrimai.

Pagal Hutchinsoną.

ĮŽANGA.

Viskas ant svieto mainosi, persikeičia, pradedant nuo nuomonių, baigiant gyvais sutvėrimais. Šiądien gyvenanti gyvi sutvėrimai ant žemės paviršiaus, medžiai ir kitoki augmenys yra ne tie pats, koki čia atsirado, kada gyvybė pirmiausiai pasirodė: šiądien gyvenančios formos persikeitė isz kitų, pirmiaus gyvenusių, kurios išdavusios naujas formas, išnyko nuo žemės paviršiaus.

Žmonių padavimuose, net giesmėse paminėta apie senų gadynių baisybes, žmonis ryjančius smakus, vienragius, Nors žmonių fantazija tankiai baisesniais padaro viską, ko šiądien nėra, bet kaslink anų išnykusių gyvų sutvėrimų ne vienas iš tikro buvo baisesniu ant pažiuros negu aprašyti žmonių padavimuose smakai arba vienragiai.

Mokslas apie išnykusius sutvėrimus, vadinamas *Paleontologija* yra dar jaunas, užgimęs dar šitame šimtmetyj, ant tikrų moksliškų pamatų pastatė jį prancuziškas mokslinčius Cuvier ir po jam prancuziški mokslinčiai diktai prisidėjo prie pastumėjimo jo pryšakin.

Kaip sakėme, seniaus ant žemės gyveno visai kitoki gyvi sutvėrimai, arba kitaip sakant, kitoks buvo organiškas svietas, taigi gyvuoliai ir augmenys išrodė visai kitaip, negu dabar. Senos formos išnyko, jų vietoj atsirado naujos ir naujos iki daėjo iki tų, kokias sziądien matome ant žemės paviršiaus. Kokios vienok ne buvo tos išnykusios formos, bet visgi jos duodasi prilyginti prie dabar gyvenančių: žuvys gyveno ir tąsyk vandenyse kaip ir dabar, žalčiai turėjo šaltą kraują, atsiradę paukščiai lakiojo ant oro, vabalai neturėjo kaulų, žindanti pataičių pagimdyti žindo savo motiną, kaip daro ir dabar.

Per milijonus metų gyvų sutvėrimų gentkartės gyveno, atliko sutvėrusios gamtos paskirtą užduotę, vieni iš jų žuvo, iš pražuvusių užgimė kiti, geriaus mokanti prisitaikyti prie persikeitusių gyvenimo sanlygų arba labiaus tinkanti į kovą už buvį. Išnykusių formų kunai tapo palaidoti dumble senų laikų jurių, arba nugrimzdo ant dugno didelių tų laikų ažerų. Tie kunai, kurie ne pateko į dumblą arba ant ažerų dugno, kurių nieks neuždengė, išnyko visai, ne palikdami nė jokio savo buvimo ženklo; bet visgi daug liekanų praėjusių amžių gyvybės užsiliko senovės žemės žievės sluogsniuose, juose yra net teip gerai užsilikę kunai išnykusių senų gadynių sutvėrimų, kad rodosi lyg kad pati gamta juos užlaikė kaipi muzėjuose ant musų pamokinimo apie praėjusių amžių gyvybę.

Ji užlaikė savo didelį rinkį seniai praėjusių gyvų sutvėrimų ant dugno senų ažerų ir jurių, apsaugojo jį nuo prapuolimo, idant mes galėtume matyti, koki priesz amžių amžius gyvenó ant žemės sutvėrimai. Laikui bėgant jurių dugnas su palaidotais kunais kilo augštyn, plotai užimti ažerų mažinosi, dalys seniaus vandenų užimtos pavirto į sausžemį. Toki gamtos parengti muzėjai su liekanomis seniai ant žemės gyvenusių sutvėrimų visur yra lygiai didelėse gilumose, kaip ir viršutiniuose žemės sluogsniuose; užtenka įeiti į akmenų skaldinyčią, anglių kastynę, pajieškoti jurių ir upių iškilusiuose krantuose, o galėsime perskaityti jų istoriją, gamta pakavojo žemės sluogsniuose ne vieną bet daugelį gentkarčių visokių seniaus gyvenusių gyvų sutvėrimų. Kaip senovės egiptijonai statė didelius kapus numirėliams, piramydas, žinyčios, iš kurių mes šiądien galime pažinti kaip prieš kelias dešimtis amžių jie gyveno, teiposgi iš dalies ir visą jų istoriją, teip gamta žemės sluogsniuose palaidojo ne vieną, bet daugybę gentkarčių gyvų sutvėrimų, iš kurių užsilikusių liekanų mes galime pažinti ne tikt pavidalą tų sutvėrimų, bet iš dalies jų budą, papročius, maistą.

Kada tie palaidoti žemės sluogsniuose gyvi sutvėrimai gyveno, žemės paviršius teip kaip ir dabar buvo apželęs visokiais augmenims, ant tarpiai, tarpiaus negu dabar sužėlusių pievų ganėsi žingeidus žvėrys; augmenys ir pati žolė buvo daug tarpesni negu dabar net šilčiausiuose žemės paviršiaus kraštuose. Girios akmeninių anglių laikų baisiai išrodė su savo neišpasakyto didumo žingeidžiais medžiais. Teip kaip ir dabar ant žemės paviršiaus buvo lygumos, žemumos, slėnys ir kalnai, kurių viršunės siekė debesų ir kaip ir dabar buvo sniego uždengtos. Jie, teip kaip ir dabar, siuntė vandenis nuo tirpstančių sniegų į upelius ir upes tekančias žemumų lygumose suteikiančias vaisingumą tarpiai sužėlusioms pievoms, taigi atliekančias tą pačią gamtos paskirtą užduotę kaip ir dabar. Saulė švietė teipjau kaip ir dabar, putė vėjai lygiai smarkus kaip ir silpni, siautė audros, jurės teipjau plovė ir daužė krantus. Teipjau kaip ir dabar darbavosi ir požeminės pajiegos: vulkaniški išsiveržimai buvo kur kas baisesni ir smarkesni negu dabar; iš kraterų tekėjo degančio skystimo upės ant daugelio mylių nuo kalno. Debesys pelenų kilo iš kraterų teip, kad ant daugelio valandų uždengė saulę, nupuolę ant žemės, užkloďavo jurių paviršių ant daugelio mylių ir nugrimzdę ant dugno persikeitė į kietas vulkaniškas uolas.

Žemės drebėjimai atsitikdavo teipjau tankiai, jeigu ne tankiaus negu dabar, prie didesnių drebėjimų darėsi ant žemės paviršiaus plyšiai ir galbut, kad prie tokių atsitikimų kalnų viršunės pasikeldavo ant kelių pėdų augščiaus. Kad teip buvo, tą rodo mums uolos, kokias visur patinkame.

Ne kalbėsime vienok daug apie tai kaip išrodė žemės paviršius, koki augo augmenys ir apie sanlygas gyvenimo tuose laikuose, kada čia vaikščiojo tos seniai išnykusios baisybės, kurių liekanas dabar randa lygiai gilesniuose kaip ir arčiaus paviršiaus žemės sluog niuose.

Pirmutinę knigą aprašančią liekanas seniai išnykusių nuo žemės paviršiaus sutvėrimų išleido garsus prancuziškas mokslinčius Cuvier, kurisai sutvėrė pamatus naujam mokslui *Paleontologija* vadinamam (vardas tas paimtas iš grekiškos kalbos: *palaios* reiškia senoviską, *onta* gyvuolį ir *ologos* kalba; taigi paleontelogija yra tas mekslas apie seniai ant žemės gyvenusius gyvuolius ir augmenis). Cuviero nurodytais keliais ėjo visų civilizuotų kraštų mokslinčiai, kurie be pailsio besidarbuodami, išplatino tą vieną iš naujausių mokslų; bet tėvu to mokslo buvo visgi ansai garsus prancuziškas mokslinčius. Prieš jį iškasamos iš žemės senovės gyvuolių liekanos buvo mažai žinomos, surastų kur nors pirmiaus mokslinčiai ne suprato gerai. Cuviero tirinėjimai ypač turinčių nugarkaulį sutvėrimą parodė, kad liekanų tokių sutvėrimų palaidotų žemės sluogsniuose yra neišpasakyta daugybė. Teisybė, jau pirm Cuviero buvę mokslinčiai, kaip antai prancuzas Buffon, vokietis Leibnitz, kurie tvirtino, kad iškasami iš žemės kaulai, yra tai kaulai seniai

(Toliaus bus.)

NAUJI ISZRADIMAI.

‖ Wokietijoj pradėjo dabar dirbti audimus isz celuloido (yra tai medega wartojama ant knjgų apdarų, panaszi į kaulą), kuriuos galima wartoti ant siuwimo drabužių. Susitwėrė jau kompanija, kuri už pusę milijono nupirko iszradimą ir stato fabriką ant dirbimo isz tos medegos audimų.

‖ Amerikonas Arthur Pillsbury Dodge iszrado naują warymui geležinkelio trukių lokomotywą, kuri waro trukį be jokios boladonės, be dumų ir ugnies. Pecziukas wos užmatomas yra po apaczia wandens rezerwoaro ant palaikymo augsztos wandens temperaturos. Atliktos su Dodges lokomotywa bandawonės buwo su wisu pasekmingos. Ne tikt warymas trukių su nauja maszina iszpuola ant pusės pigiaus, bet ir padirbimas kelio daug mažiaus kasztuoja.

‖ Sekretorius zoologiszkos stacijos Napolėj, H. Linden, iszrado automatiszką waltį, taigi tokią, kuri plaukia pati priesz wėją ir priesz wilnis. Greitumas jos paeina nuo smarkumo wėjo ir wilnių: juo wėjas arba wilnys didesnės, juo waltis plaukia greicziaus. Czia mat ant warymo pryszakin walties sunaudota wėjo ir wilnių pajiega, tikt waltis plaukia į prie-zingą pusę Prie tykaus wandens ir menko wėjo waltelė plaukia su greitumu keturių musiszkių mylių į walandą.

‖ Prancuzijoj, mies e Lille, Marimier ir Abraham darė bandawones, kurios buwo su wisu pasekmingos, suteikti žmonėms ant gėrymo su wisu liuosą nuo wodingų bakterijų wandenį. Kadangi geriausi filtrai neiszwalo wandens nuo neužmatomų ligas gimdanczių bakterijų, tai Marimier ir Abraham pritaikė prie jų naikinimo gazą ozoną, ėsantį musų žemės atmosferoj. Su ozonu iszwaltytame wandenyj, 75 kubiszkuose centimetruose po 6 dienų rado tikt dwi ne wodingas bakterijas, wandenyj gi pasemtame isz szaltinių 1 kubiszkame centimetre buwo 2200 wisokių bakterijų.

‖ Inžinierius Petras Wecker, dirbantis Anheusero & Buscho alaus leidinyczioj mieste St. Louis iszrado naują lakiojimo prietaisą, kuri, kaip sako, galutinai iszrisza klausymą lakiojimo ant oro ir tai priesz wėją. Bandawones darė su modeliumi, kurisai pakelia lengwai wieną žmogų. Tasai modelis lėkė su greitumu 60 mylių per walandą ir galėjo ant oro užsilaikyti 12 walandų. Pakėlimui prietaisos yra sparnai isz szilkinio audimo, ant kėrawymo gi yra isz aliuminijaus padirbtas sztyras. Wisa prietaisa lakioti wienam žmogui kasztuoja tikt $25. Iszradėjas tiki, kad prie didesnės prietaisos galima bus pritaisyti daugiaus sparnų, o tąsyk ji lėks dar greicziaus.

Wietines Žinios.

—o—

— Graceland giraitėj, prie Western av., ant pinknjko ten atsibuwusio, 19 metų William Gamber likosi mirtinai paszautas. Kas szowė, nieks nežino ir negirdėjo szuwio, nors ant piknjko buwo keli szimtai žmonių. Paszautą nugabeno į ligonbutį, bet daktarai paszowimą laiko už mirtiną.

— Kun. Krawczuną parapijonai ant tiek pataisė, kad jau dabar iszduoda kiekwienam knjgelę, kurioje įraszysęs, kiek kas yra įmokėjas ant parapijos pinigų. Bet sakė, kad tas knjgeles duos tikt iki 3 d. Liepos, jų wėliaus atsiszaukę jau negaus. Wertėtu wisiems jas paimti, tada negalės sakyt: "tu ėsi neparapijonas."

— Sawinjkas saliuno po nr. 975 ant Milwaukee av. August Werner iszsirengė su sawo 9 metų sunum pasiwažinėti. Sėdo į buggy, bet atwažiawęs prie Chicago & Northwestern geležinkelio, wažiawo toliaus szėnimis. Tuom tarpu isz kitos pusės atbėgo trukis. Konduktorius trukio, pamatęs ant kelio buggy, suszwilpė, bet Werner nesitraukė nuo szėnių; sustabdyti trukį buwo jau per wėlu, jis užbėgo ant buggyes ir jį sudaužė. Werner likosi ant wietos užmusztas, waiką gi numetė tolyn ir jis, puldamas, mirtinai apsikulė. Nugabeno jį į ligonbutį, bet daktarai ne turi wilties iszgydyti.

— Chicagos "Salvation army" iszsiuntė 500 waikų neturtingiausių tėwų drauge su motinoms ant pasiwažinėjimo į Waukeegan. Ant garlaiwio "City of Louisville" waikus walgydino. Kasztus uždengė isz dalies garlaiwio sawinjkai, isz dalies gi "Salvation army", isznieikinta teip lenkiszkų kaip ir lietuwiszkų kunigų. Ką gero padaro tie besigirianti lenkiszki ir tuli musiszkiai kunigai? Iszniekintie jie, renkanti centus atlikusius nuo pragėrimo ant ulyczių, per kiekwieną didesnę szwentę maitina szimtus beturczių, besigiriantiejie gi ne retai isz girtuokliawimų renka ne mažus pinigus į sawo niekeno neprižiuromas kasas, bet jų ant žmonių labo, ypacz gi ant beturczių labo ne dalina.

— "Katalikas", raszydamas apie Chicagos lietuwiszkos mokslainės waikų atlosztą "teatrą", stato minyszkų wedamą mokslainę ant augszcziausio lapsnio ir tai pasidėkawojant lenkiszkoms minyszkoms. Gal sau "Kataliko" raszėjas pasilaikyti sawo nuomonę. Kokią dwasią platina anie lenkiszki aniuolai, kiekwienas gali persitikrinti perskaitęs programą teatro. Jeigu "Kataliko" raszėjas to ne supranta, tai dar mažiaus turės kompetencijos ant nusprendimo ar kunigo partrauktos minyszkos moka užtektinai lietuwiszkos kalbos ar ne. Musų prabaszczius su sawo lenkiszkoms minyszkoms per užlaikomą už lietuwių pinigus mokslainę platina terp Chicagos lietuwių lenkiszką (ne diewiszką) karalystę. Priesz tai mes nieko neturėtume, jeigu kunigas tą darytų terp lenkų ir už jų pinigus.

Reikalingi du waikai

13 iki 16 metų senumo, mokintis zecerystos. Atsiszaukti į "Lietuvos" redakciją.

Draugysczių Reikalai.

Atsiliepimas lietuwiszko neprigulmingo Kliubo Newarke, N. J.

(Atsiųsta).

Korespondencijoj patilpusioj No. 21 "Lietuwos", p. Sanarys, apraszydamas apie atsibuwusį balių czianyksztės "Szwento Jurgio Draugystės", kaltina mus neteisingai už nepribuwimą ant baliaus. Mes, aplaikę nuo Sz. Jurgio Draugystės pakwietimą per postkartes, suszaukėme susirinkimą ant apswarstymo. Negalėjome jokiu budu dalywauti ant baliaus in corpore dėl ne atsakanczios wietos, kadangi Draugystės balius atsibuwo saliune.

Mes norėjome laikyti pikniką wisų trijų draugyszczių ir uždarbį pawesti ant reikalų lietuwiszkos spaudos dalies ant ateinanczios wisoswietinės parodos Paryžiuj; ant jo lietuwiszkas benas isz Brooklyno butų grajinęs už dyką, nes buwo tą žadėjęs. Musų užmanymas neiszsipildė, kadangi Szwento Jurgio Draugystė suskubino laiką ir pati wiena parengė sawo balių, užbėgdama kitiems už akių, iszardė užmanytą pikniką, kurisai butų daugiaus atgabenęs pelno ant reikalų Paryžiaus parodos. P. Sanarys sawo korespondencijoj sako, kad atliko gryno pelno 12 dol., mes gi žinome, kad pelno buwo $13.3c. Draugystė giriasi sawo aukoms, bet aukauja, galima sakyti, wien auką lietuwiszko beno, kurisai iszsižadėjo 8 dol. jam prigulinczio uždarbio.

Mes, Lietuwiszkas Neprigulgulmingas Kliubas protestuojame priesz neteisingą musų apkaltinimą ir priesz pasielgimą Szwento Jurgio Draugystės, kuri užbėginėdama kitiems už akių, iszardė užmanytą wisų draugyszczių piknyką, isz kurio lietuwiszkos spaudos parodos fondas daugiaus butų pelno turėjęs.

Kliubo Komitetas.

Pirmas Lietuwiszkas Piknikas.

Bridgeport, Conn. Draugystė Kunig. Witauto turės sawo piknjką panedelyj, 3 liepos, darže Avon Park. Prasidės 1 wal. po pietų. Įženga wyro su motere 25c. Grajįs lietuwiszka muzika. Kiekwienas galės gražiai pasilinksminti. Užpraszo wisus.

Komitetas.

Lietuwiszkas Piknikas.

Dr-tė Sz. Juozapo isz Melrose Park, Ill. rengia sawo piknjką ant 2d. Liepos, 1899, darže Gaden's Grove, Harlem, Ill. prie Madison st. ir Desplain ave. Prasidės 8.30 wal. priesz piet. Streetkariai 22, 21 ir 12 ulyczių daweža į W. 48ta ave., W. 48ta ave. daweža į Madison St., o Madison st. dawež prie pat daržo wartų. Į ženga 25c. Wisus lietuwius ir lietuwaites szirdingai užkwieczia atsilankyti.

Su guod. Dr-te Sz. Juozapo.

Apr. 21, 28 June 9—30.

Didžiausias Lietuwiszkas Piknikas.

(Family Picnic).

Chicagos lietuwiai rengia didelį szeimyniszką piknjką ant 4 d. Liepos (Fourth of July). Bergman's Grove, Desplaines av. ir 27 st. Riverside, Ill. Prasidės 7½ wal. ryto. Ant piknjko bus lenktynės, greicziausias gaus puikias dowanas. Parkas yra gražus, didelį, lapuoti medžiai; puikus takai ant pasiwaikszczojimo; gera platforma szokisma. Imkite wirszutinį Metropolitan geležinkelį iki Garfield ir W. 48 av., potam sztritkarį La Grange, kurs dawež į wietą. Įženga wyrams 25c. Moterims ir merginoms dykai. Wisus lietuwius ir lietuwaites užpraszo atsilankyti.

Su guodone, Komitetas.

Lietuwiszkas Piknikas.

Chicago, Ill. Draugystė Liuosybės turės sawo piknjką, 9 d. Liepos, 1899, Bergman's Parke, prie Desplaines ave., ir 27 ul. River Side, Ill. Parkas labai gražus, didelį uksmėti medžiai, puikus takai ant pasiwaikszczėjimo, teipogi graži platforma szokiams, kiekwienas bus užganėdintas. Ant piknjko grajys gera muzika; bus lenktynės, už kurias greicziausias gaus puikias dowanas. Įženga wyrams 25c, Moterims ir merginoms dykai.

Imkite wirszutinį "Metropolitan 48tos ave. Elevator geležinkelį, kurs dawež iki W. 48tos ave. tenai gausitė "La Grange streetkarį" ant kurio bus isztiestas audeklas su paraszu "Lietuwiszkas Piknikas" ir tasai dawež į wietą. Galima wažiuoti ir wisais streetkariais, kurie eina į W. 48 ave., o isz 48 ave. imkite La Grange streetkarį.

Su guod, Draugystė Liuosybės,

Piknikas! Piknikas!

Philadelphia, Pa., penkios lietuwiszkos draugystės turės sawo antrą didelį piknjką, Stokton parke, Camdeu, N. J., Subatoj, 1 d. Liepos, ant kurio bus gera muzika ir puikus pasilinksminimas. Wisus lietuwius ir lietuwaites szirdingai užkwieczia atsilankyti.

KOMITETAS.

Mitingas.

Chicago, Ill. — Draugystė Liuosybės laikys sawo mėnesinį ir wisotiną susirinkimą, salėj L. Ažuko, 3301 Auburn av., Nedėlioj, 2 d. Liepos, 3 walandą po pietų, ant kurio bus apswarstomi swarbus dalykai. Dėltogi kiekwienas sanarįs priwalo pributi. Naujiems sanariams ystojimo mokestis dar $1.00.

Su guodone,

Dr-tė Liuosybės.

Padėkawonė.

Chicago, Dr-tė Apweizdos Diewo siunczia szirdingą aczių wisiems lietuwiams, kurie atsilaukė ant musų piknjko 28 d. Gegužio ir gražiai užsilaikė, gražiai su mumis pasibowidami ir paremdami mus materijaliszkai.

DR-TĖ APWEIZDOS DIEWO.

Balius!

Darau balių pasilinksminimo ant Subatos, 1 d. Liepos, ant kurio grajis puiki muzika; užpraszau wisus aplinkinius ir pažystamus atsilankyti.

Su guodone,

P. KARECKAS,
1193 S. Oakley Av.

Pajieszkojimai.

Pajieszkau sawo draugo Jono Sznipuko, isz Kaunogub., Telszių paw., Lukes parap. Jis pats, ar kas kitas, teiksis duot žinią ant adreso:

John Karlinski,
46 Second st., So. Boston, Mass.

Pajieszkau Petro Nutauto, isz Kauno gub., Szaulių par., Lauriszkių dwaro. Jis pats, ar kas kitas, teiksis duot žinią ant adreso:

Ignacas Jokszas,
9008 The Strand st., So. Chicago, Ill.

Pajieszkau sawo draugo, Juozo Bukanto, isz Kauno gub., Raseiniu paw. Jis pats, ar kas kitas, teiksis duot žinią ant adreso:

W. Augis,
329 Main st., Cambridgeport, Mass.

Pajieszkau sawo brolio, Wincento Armono, Kauno gub., Raseinių paw., Wejukų kaimo. Pirmiau gywena Pittsburge. Jis pats, ar kas kitas, teiksis duot žinią ant adreso:

Simonas Armonas,
3346 Fisk st., Chicago, Ill.

Pajieszkau sawo tėwo, Jono Nawardauskio, Kauno gub., Raseinių paw., par. Kwiedainio. Jis pats, ar kas kitas, teiksis duot žinią ant adreso:

Kazimira Nawardauskaitė,
Box 170. Maywood, Ill.

Lotai, Lotai, Pigus Lotai!

25×125 $25, werti $200 ir daugiaus. Teip žema prekė bus tikt per 10 dienų. Pirkite, kas tikt pinigų turite. Su kiekwienu lotu gausite pilnas ir teisingas popieras. Szita wieta randasi į pietus nuo Hammond'o. Norintiejie pamatyti szitą wietą, priwalo susižinoti su ypatoms po žemiaus padėtais antraszais ne wėliaus kaip apie 10 walandą priesz piet subatoj, 24 Berželio, nes tą pat dieną bus iszwažiawimas į ten 2.30 po piet nuo Lake Shore Depot Mr. Perry Russell, 12 Higgins av. Locninykas. Frank G. Masoney, 116 W. 15th st. Agentas.

(6-30)

APGARSINIMAS.

Kas norite, kad iszsiųsti į krajų pinigai gerai ir greitai suwaikszcziotų, siųskite juos per "Lietuvos" redakciją, o greicziausiai suwaikszczios. Už greitumą ir teisingumą kasdien apturime szimtus padėkawonių nuo lietuwių isz wisų Amerikos krasztų, teipogi ir už gerumą szifkorczių pas mus iszpirktų, nes mes laikome geriausias linijas, ant kurių į 8 dienas perwažiuoja per marias; o prekės mus pigesnės kaip kitų. Kas norite laimingai perwažiuoti per marias, pirkite szifkortes "Lietuvos" redakcijoj. Prisiųsdami pinigus ant szifkorczių ar ant iszsiuntimo į krajų, wisada uždėkite szitokį adresą:

A. Olszewskis,
Sub Station No, 60, Chicago, Ill.

S. MACK,

Lietuviszkas Agentas,

212–214 First St.,

ELIZABETH. N. J.

Siunczia pinigus į wisas dalis swieto ir iszmaino pinigus wisokių žemių. Parduoda laiwakortes (szifkortes) ant wisų linijų ant geriausių ir drucziausių laiwų į wisas puses. Per mane siųstus pinigus gauna su 14 dienų. 11 metų kaip wedu biznį su kiekwienu teisingai.

J. WEINSTEIN,

pigiausei parsamdo karietas ant weselių, krikstinų ir pagrabų.

250 W. 14th Street,

Telefonas Canal 450.

Geriausia ir pigiausia maszinukė druknoti

Gromatoms su didelėms ir mažoms literoms $3.75.

Su wienodoms literoms ir prastesnio darbo $1.75.

Norėdami tokios maszinukės, prisiųskite pinigus ant adreso:

W. J. Petkon,
305 N. Main st., Brokton, Mass.

(7-14)

NAUDOKITES.

PUIKIAUSIOS ant swieto popieros del gromatų raszymo su puikiausioms kwietkoms, apskaitimais ir pawinczia wonems parsiduoda po neiszpasakytai nužeminta preke. Kas prisiųs 25c. pacztinems markems gaus tuziną tų puikiausių ant wisos pasaulės popierų su konwertais; kas prisiųs $1.00 gaus 5 tuzinus. Kasztus prisiuntimo mes apmokame.

Perkupczioms, agentams ir pedlioriams duodame didelį pelną. Ant pareikalawimo iszsiuncziame į wisas dalis Amerikos.

Užsisteliuodami popieras ir prisiųsdami ant jų pinigus wisada uždekite szitokį adresą:

W. KUDARAUCKAS, & CO.,
Box 234, Lawrence, Mass.

DOLIERIO WERTAS ŽIEDAS DYKAI.

Didžiauses pasiulitimas. Žiedai atspausti ant szios popieros neparodo ne puses sawo grožybes. Szituos žiedus žmones nesrioja ant wienos rankos su deimentinisis. Žmones moka už juos po $10. nes yra gražiai padirbti ir puikiai iszkwietkuoti. New Yorke dabar daugiausiai žmones juos nesrioja ir jie tinka motei, ius ir wyrams. Prekes ju yra $6.00, bet mes noredami praplatint mus perfumerijas duosime juos dowanu kiekwienan kurs iszparduos 20 skryneliu musu perfumu po 5c. skryute. Isz wirszaus pinigu nereikalaujame, kada iszparduosi tada pinigus prisiunsi, o mes prisiunsime tau žieda. Raszyk tuojaus, nes paskui yoke proga neatsiliks. Jeigu nenori buti agentu musu perfumu, o tiktai žiedo nori, tai meldžiame prisiunsti $1.00 ir gausi puiku žieda.

Paris Perfumery Co.,
19 Warren St., New York, N.Y.

Wienatinis Waterburio

Lietuwiszkas Saliunas.

Užlaiko gerą alų, seniauses ir czystas arielkas ir kwepenczius cigarus. Geriause užeiga dėl szwiežiai atwažewusių į Waterbury. Yra tai wienatinis czysczias ses ir teisingiauses lietuwiszkas saliunas mieste Waterbury.

J. F. DANISEWICZIUS,
768 Bank St.,
Waterbury, Conn.

KNIGU! KNIGU!!

Dabar gawome isz Prusų jau seniai užpraszytas knjgas **Mažas Aukso Altorius,** kurios musų katalioge yra parodytos po numeriais: 1, 2 ir 5. Szių knjgelių yra labai graži, balta ir slidi popiera. Apdarai druti ir gražus, krasztai ir kryžiai paauksuoti, katalikiszkų maldų, kaipo tai: maldos rytmetinės, wakarinės, prie spawednes. komunijos, miszių, miszparų ir daugybė kitų: miszių maldos su abrozeliais: miszparai giedami lietuwiszki ir lotyniszki: daug lotyniszkų giesmių giedamų prie iszstatymo SS. Sakramento, procesijų, pakrapinimo ir tt. Yra 6 litanijos: psalmės Sz. Marijos P. ir Karaliaus Dowido, aktai, ražancziai, stacijos, karunka, keliolika szwentų giesmių ir tt. Yra tai naujausia ir graži ausia knjgelė isz wisų lietuwiszkų maldaknjgių. Miera 3¼x4¼ colių.

No.1. Drutas gražus apdaras, kryžiai ir krasztai paauksuoti. Prekė....50c

No.2. Drutas gražios skuros apdaras, kryžiai ir kraszai paauksuoti. Apkaustyta ir su kabute. Prekė.....75c.

No.3. Gražus moroko skuros apdaras nksztai iszkimszta, apwali kampuiai, auksinti krasztai, kwietkut ėir paczszai. Prekė.....$1.25

No.4. Apdaryta fracuziszkoje skurelėje, minksztai iszkimszta, apwali kampucziai, auksinti krasztai, kryželis ir kwietkelė. Prekė.....$1.50.

No.5. Apdėta baltais sloniaus kauleliais, su 3 sidabriniais medalikėliais kibancziais ant sidabrinių lenciugėlių, apkaustyta sidabrinemis bletelėmis ir su kabute. Prekė.....$1.50.

No.6. Gražioje baltoje celluloidoje, iszkilusiomis celluloidinėmis kwietkelėmis, celluloidinės dwi kabutės. Prekė.....$1.50.

No. 7. Gražioje baltoje celluloidoje, kwietkelės iszklotos sidabru ir perlu, su dwiem celluloidinėmis kabutėmis. Prekė.....$2.00.

"Vienybe Lietuvniku"

iszeiną kas sereda jau 13-tas metas, Plymouth, Pa., ir pranesza svarbiauses ir teisingiauses žines isz Lietuvos ir visos pasaulės, talpina puikias apysakas bei kitus naudingus apsiszvietimui rasztus. **"Vienybė"** ant metų kasztuoja **$2,00** o ant pusės **$1.** Pinigai turi but apmokami isz kalno. Laiszkus ir pinigus reikia siųsti ant tokio adreso:

J. J. PAUKSZTIS,
Plymouth, Pa.

W. SŁOMINSKA,

679 Milwaukee Avenue, CHICAGO, ILL.

Mano Dirbtuwe tapo Apdowanota

DWIEMS MEDALIAIS

ant Kosciuszkos Parodos už rupestingą, teisinga ir artistiszką iszdirbimą.

KARUNŲ, SZARPŲ, KUKARDŲ, RŽOZETŲ, BERLŲ, MARSZALKINIŲ LAZDŲ ir tt.

Turiu už garbę apreikszti guodotiniems Kunigams ir guodotin. Draugystėms, kad asz dirbu wisus augszcziaus paminėtus daigtus **Pigiausei, Teisingiausei ir Geriausei,** nes per 30 metų užsiimdama iszdirbimais įgijau geriausę praktiką ir dėl to galiu wiską padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrikai.

Su guodone

W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.

C. W. DYNIEWICZ & CO.,

805 MILWAUKEE AVENUE,

Pomiędzy West Division i Cleaver ulicami.

CHICAGO, ILLS.

KANTOR PIENIĘŻNY, REALNY I ASEKURACYJNY.

Wysełka pieniędzy do Europy, Sprzedaż Realności, Karty Podróżne, Okrętowe i Kolejowe do i z Europy, Wyrabianie Papierów Legalnych, Ściąganie Sched, Asekuracya Domów, Grunta Kolejowe na Farmy, Wypożyczanie pieniędzy na Budowanie lub zakupno Realności, Zmiana pieniędzy Zagranicznych. Notaryusze Publiczni.

Lietuwiszka Aptieka,

257 Hanover St., Boston, Mass

Pilna wisokiu aptiekoriszku taworų czionykszcziu ir užrubežiniu.

Aptiekoje wisada galima rast DAKTARA, kurs duoda ligoniams rodas dykai.

Aptiekoje galima susikalbėt: lenkiszkai, ruskai, lietuwiszkai ir daugelyj kitokiu kalbų.

257 TEMYK GELTONA PARWA MUS APTIEKOS 257

LIETUWIU DAKTARAS

MARJA DOWIATT,

Kauno gub. Szauliu pawiete

838 W. 18th Street.

Nuo 8tos iki 12tos ryto.

Telefonas: Canal 78.

Telefonuot galima isz kiekwienos aptiekos.

Ar Tawo peczius reikalai pataisymo?

Jeiga teip, tai pirk wisus reikalingus prie pecziaus daiktus pas

Outlet Furniture & Stove Co.,

3249 S. Morgan St.

o jie sutaisys tawo peczių dykai. Teipgi turime didelę daugybę wisokių peczių už pigiausią prekę, pigiau kaip fabrike.

Wisi wyrai pas

Baltrukony!

Rasite szalta alų, seniauses arielkas, wyna net isz Europos, o cigarus net isz Turkijos.

Atsilankykite po nr.

11 N. River Side St.,

Waterbury, Conn.

Naujas iszradimas ant sudrutinimo plaukų.

Sulaiko slinkimą galwos plaukų, wietoj iszpuolusių atauga nauji, isznaikina pleiskanes, padailina plaukų parwą ir stabdo galwos skaudėjimą. Yra tai nauja ir geriausie gydykla ant sudrutinimo plaukų kaipo wyrams teip ir moterims, merginoms ir waikinams. Kurie užtemijote sawo plaukų slinkimą, pasiskubinkite, o gausite pagelbą ant sulaikymo; ant plikų galwų, jeigu tik nepersenas, atauga nauji plaukai. Teipogi ant iszsigydymo wisokių užsisenėjusių ligų duoda rodą dykai. Raszydami įdėkite markę ant atsakymo ir adresuokite teip:

Prof. J.M. BRUNDZA,
660 Water St., New York, N. Y.

Attorney Beckermanas,

ADWOKATAS.

Geriausei iszprowoja wisokias prowas wisokiuose suduose, kaipo ciwiliszkuose teip ir kriminaliszkuose. Persenėjusias ir užwilktas prowas atjieszko ir daweda prie greitesnio termino.

397 W. 14th St.,
CHICAGO, ILLINOIS

Geo. M. Glaser, M. D.

Medicinos Daktaras.

Gydo wisokes ligas, turi geriausę praktiką ligose moterių, waikų ir chroniszkose ligose.

867 32nd St., Chicago.

OFISO WALANDOS:

Iki 9 ryto, nuo 12—2 po pietu ir po 6 wak
Telefonas Yards 885.

Teipogi priima ligonius ofise po nr.

2876 Archer Av., kerte Bonfield

nuo 10—11 ryto.

Telefonas Canal 329.

J. LESZCZYNSKIO

Lenkiszkai - Lietuwiszka

APTIEKA

3315 S. Morgan St., Chicago, Ill.

Turi geriauses gydyklas nuo wisokių ligų; užlaiko wisokes Europines žoleles, Bobro mėsa, ruskas gywas dieles ir tt. Atsiszaukusiems per laiszkus ir apraszantiems sawo ligas, duoda rodas ir prisiunczia gydyklas per pacztą arba per expresą.

Aptiekoje wisada randasi keli daktarai, teipogi per telefona gali paszaukti daktara kas tik koki nori.

Tel. Yards 709.

Dr. Statkiewiczius gywena ant Aptiekos.

P. K. BRUCHAS,

užlaiko didelę

Krautuwe

Laikrodžių, Laikrodėlių, Žiedų, Spilkų ir tt.

Szliubinius Žiedus

padaro ant orderio už pigiause prekę.

954 33rd St., Chicago, Ill

NOTARIJUSZAS. CLAIM ADJUSTER.

F.P.Bradchulis

Užsilima wisokiomis prowomis ir iszdirba wisokius dokumentus. Rodas duoda wisokiuose atsitikimuose.

Atsiszaukite pas sawo wiengenti:

954 33rd St., CHICAGO.

Telefon: Yards 709.

HILLE'S FOTOGRAFAS,

3452 S. Halsted St.

Nuima puikias Fotografijas; už tuzinę tiktai

$2.00

Ant weselių ir kitokiu reikalu nuima Fotografijas kuopuikiausiai.